

Unitárius Közlöny

KOLOZSVÁR, 1888–1948/1990. • 34. (94.) ÉVF. • 8. SZÁM • 2024. AUGUSZTUS • ÁRA: 4 LEJ

Fotó: Czire Alpár

A pihenés ideje

• A régiek még luxuskocsinak nevezték a ma már nélkülözhetetlennek számító személyautót. Nem is olyan régen autóbuszokkal, vonattal szeltük át Európát, ma már az országon belül is közlekedhetünk repülővel, hiszen gyorsabb. A nem is oly távoli múltban lovas és ökrös szekerek, fiákerek, postakocsik révén, lovon vagy gyalog közlekedtünk. Testünknek azonban mindig is egészségtelen volt a sok ülés, akár autóban, akár irodai székben. Mégis úgy teszünk, mintha

a határidős munkák mindennél fontosabbak lennének. E hajszába belefárad testünk-lelkünk, még a folyton kattogó elménknek is sok.

A sebességváltón pedig a mi kezünk pihen. Határidőtől határidőig úzva magunkat a kiegészítés, elidegenedés autósstrádján száguldunk.

A hetednapos megállás, Istenre hangolódás pedig nem javaslat, hanem parancs: „Tartsd meg a nyugalom napját, és szenteld meg azt...!” (5Móz 5,12a)

A tartalomból:

Valahol félúton

3

Tudatos lassítás

4

Visszalassulás

5

Unitárius, unitárius univerzalista és más felekezetű nők negyedik világtalálkozója

10

a L a p t é m a

Ima lassulásért

„Inkább csitítottam, csendesítettem lelkemet, mint anya a gyermekét.” (Zsolt 131,2a)

● Június 30-án került sor a Protestáns Teológiai Intézet unitárius karának ballagási ünnepségére.

Ez alkalommal a szószéki szolgálatot dr. Kovács Sándor rektor, teológiai tanár végezte, aki az 1Pét 4,7–11 versei alapján szólt az ünneplő gyülekezetnek. A végzős diákok lelkére kötötte: „Isten szavával és erejével a hit élet lesz, az erkölcs önkéntesség, és a lelkipásztorkodás a világ egyik legszebb hivatása.” A ballagó teológiai hallgatók részéről Nagy Norbert mondott búcsúbeszédet. Mintegy válaszként érkezett Vidám Lívia és Szilágyi Alpár teológiai hallgatók köszöntése, gondolataikon igazi baráti szeretet sütött át. Emellett dallal és verssel is készült a teológus ifjúság. Útravalóul Mezei Csaba Sík Sándor *Áldott, aki előre néz* című versét mondta el, majd a Daltutajok *Arcokra ráncolt végtelen* dalát énekelték el. Ráczy Norbert Zsolt, a Kolozsvár-Belvárosi Egyházközség lelkészének köszöntője után Kovács István, a Magyar Unitárius Egyház főpásztora a két végzős diák vállára helyezte szolgálatuk legfőbb jelképét, a lelkési palástot. A palástok ebben az esztendőben is az Unitárius Lelkészek Országos szövetségének ajándékai.

● **Július a gyermektáborok jegyében zajlik egyházszerzte. Július 1–7. között a 11–13 éveseknek szervezett ifjúsági táborra, július 8–13. között pedig a 8–11 éveseknek szervezett várfalvi gyermektáborra került sor.** A két táborban összesen 196 gyerek bibliai történeteken keresztül igyekezett megérteni az

Istentől kapott lelki ajándékok mibenlétét, saját életükben tapasztalható valóságát. Idén Jobbágy Mária Júlia lelkész, főszervező mellett huszonhárom teológiai hallgató és egyletes fiatal kapcsolódott be a táborok szervezői munkálataiba.

Egyházköri hírek

● Háromszék-Felsőfehéri Unitárius Egyházkör

A Háromszék-Felsőfehéri Unitárius Egyházkör vezetősége az idén is találkozásra hívta a híveket, július 6-án ugyanis a szokásos helyszínen, a Vadas-hágó tetején tartották a Vadas Unitárius Találkozót. A több évtizedes hagyománnyal rendelkező találkozó szervezője idén a Sepsikőröspataki Unitárius Egyházközség volt.

Az ünnepi esemény istentisztelettel kezdődött, a szószéki szolgálatot Tordai Ernő lelkész végezte. Az együttléte kulturális műsor tette teljessé. Buzogány-Csoma István szentivánlaborfalvi lelkész dalai csendültek fel a színpadon, majd Fábíán Zoltán marosvásárhelyi születésű énekes *Őrzöm a lángot* című lemezének bemutatására is sor került. A találkozó zárásaként a sepsikőröspatakiak átadták a találkozó vándorzászlóját a jövő évi alkalmat szervező kálnoki egyházközség képviselőinek.

● Kolozs-Tordai Egyházkör

Július 10–18. között Erdélybe látogatott a Várfalvi Unitárius Egyházközség egyesült államokbeli testvéregyházközsége, a Main Line Unitarian Congregation. Kolozsváron Kovács István püspök fogadta a 25 fős zarándokcsapatot. Megtekintették a püspökséget, a János Zsigmond-kollégiumot, a Dávid Ferenc-szobrot, a belvárosi unitárius templomot és a Vallásszabadság Házát. Másnap városnéző sétán vettek részt, majd a Tordai-hasadék, Mészki és Torockó következett. Szombaton Várfalvával ismerkedtek. Vasárnap a két gyülekezet lelkésze, Barabás Zsolt és John Thompson Morehouse közösen szolgált: megünnepelték a két gyülekezet harminckét éves kapcsolatát. Hétfőn Tordán meglátogatták a sóbányát és a vallásszabadság szobrát. Onnan Dévára is ellátogattak, ahol megtekintették a várban Dávid Ferenc emlékcélláját, majd Szebenbe utaztak. Gyulafehérváron János Zsigmond fejedelem és Izabella királyné sírjánál imádkoztak. A búcsúvacsorát Kolozsváron tartották. A testvérgyülekezetet Jakabházi Béla Botond és Barabás Zsolt lelkészek kísérték.

● Székelyudvarhelyi Unitárius Egyházkör

Június 24. és 27. között egyházköri ifjúsági tábor szervezett az esperesi hivatal a zeteváráljai Déság Resortban. A több mint ötven résztvevő tizenhat egyházközségből érkezett.

A táborban az ifjak bibliodramás foglalkozásokon, ismerkedős játékokon vehettek részt, megtanulták és gyakorolták az elsősegély nyújtását, de kötélmászásra is lehetőségük volt. Magyar Zita, az ODFIE elnöke egyletes bemutatót tartott, az estét közös labdarúgással, énekléssel töltötték. A tábor lebonyolításába besegített Balácsi Csaba vöröskeresztes önkéntes, Zoltáni Ilona, Lőrinczi Alpár és Solymosi Alpár lelkész. Az eseményt Hargita Megye Tanácsa támogatta.

Július 8–11. között a Csíkszeredai Unitárius Egyházközségben kis bibliai gyermekfoglalkoztató hetet tartottak. Naponta húsz gyermek vett részt a foglalkozásokon, reggelente áhítat, énektanulás, majd kézműves foglalkozások, vízpuskás játékok várták a kicsiket. Meglátogatták a városi múzeumot, ahol a vártörténeti kiállítást tekinthették meg. Az eseményt egy kirándulás zárta Csíksomortánba.

LÉLEKKENYÉR

TAMÁSI NOÉMI

Valahol félúton...

Mindennapjaink forгатagában alig van időnk megpihenni, alig van időnk önmagunkra, szeretteinkre, Istenünkre... Sokszor érezzük úgy, hogy mindig rohannunk kell valahová. Feladatok, határidők és elvárások hajtanak minket, annyi minden elintéznivalónk van, hogy úgy érezzük, leülni, megpihenni sincs időnk, ezért nem is csoda, hogy gyakran megfeledkezünk arról, hogy időnként meg kellene állnunk, és egyszerűen csak lélegezzünk.

De miért is olyan fontos a lelassulás?

Most egy kis időre csendessé válnak reggelente az utcák, elhalkulnak az osztálytermek és az iskolaudvarok is egy pár hétre, hiszen a gyermekek számára az osztálytermet felváltották a családi, baráti hajlékok, az iskolaudvart pedig a családi házak, nagyszülők udvarai, kertjei...

Emlékszem, én magam is mennyire vártam ezt az időszakot, amikor végre bekövetkeztek ezek a változások. Milyen szép gyermekkori emlék... Milyen régen volt, amikor gyermeki örömmel felírtuk az osztályban lévő táblára, hogy vakáció. Milyen boldogság kerített hatalmába, amikor a nyárra eltervezett sok-sok kirándulás, látogatás, nyaralás, pihenés végre kezdetét vehette! Végre nem kell korán kelni, nem kell házi feladatok elkészítésével és tanulással tölteni a délutánokat, végre van időnk játszani, barátkozni, kirándulni, felkeresni barátainkat, nagyszüleinket hosszabb időre is. Amikor beköszöntött gyermekkorkorunkban a vakáció időszaka, bizonyára sokan sóhajtottunk fel örömmel az égre: Végre, jöhet a jól megérdemelt pihenés! Emlékezem kincses zsákjában őrzöm emlékképeimet, amint nagyszüleim házában kis ablakában gyermeki tekintetem végigsimul a messzi tájon, és ott látom magam, amint kíváncsian kandikál tekintetem a messzi távolba.

Gondolatom szárnyán visszaröppenek gyermekéveimbe, és eszembe jutnak a régi szép emlékek, amikor még olyan természetes volt megélni a jelen pillanatot – felnőttként gyakran azon kapjuk magunkat, hogy időt kell kiszakítanunk magunknak a jelen, a pillanat megélésére. Ma miért is nem engedem meg magamnak? – fogalmazódik meg bennem többször is a kérdés. Időről időre megpróbálom, tudatosan igyekszek lassítani: ekkor tekintetemmel tudatosan végigszaladok erdőkön és mezőkön, próbálom megragadni a pillanatot, átélni a jelent, értékelni az élet apró örömeit, a madarak énekét, a nap melegét az arcomon és lelassulva ráhangolódni Istenre. Átérezni Istennek a jelenlétét, mint egykor gyermekként.

Hiszen rohanunk, szaladunk, és mégis mindig csupán félúton vagyunk: indulunk valahonnan és tartunk valahová. Mindnyájunknak más és más az útvonala, más az úti célja és mások azok a személyek, akik elkísérnek a hosszú úton, akik támogatnak, akik tartják bennünk a lelket, akik időnként emlékeztetnek arra, hogy az életben nem minden a rohanás. Ahogyan az óra is körbejár megállás nélkül, valahogy mi is folyamatosan körbe járunk, megállás nélkül. Bár sokszor érezzük, hogy fogytán az erőnk, elfárad-

„Még egy kis álom, még egy kis szunnyadás, még egy kis összetett kézzel való pihenés.” (Péld 6,10)

tunk, jelzi a testünk, hogy megállásra van szüksége, de mi mégis feszegetjük határainkat, feszegetjük a testünk teherbíró képességét, és próbálkozunk... hát-ha. Aztán egyszer csak mégis meg kell álljunk... igen, ott, valahol félúton, mert már képtelenek vagyunk még egy lépést megtenni. És akkor megállunk, megpihenünk. De miért csak akkor? Miért nem akkor pihenünk meg, amikor arra szüksége van testünknek és lelkünknek egyaránt? Talán mert felnőttként nehezebb lassítani, pihenni, megállni?

Több erőfeszítést követel a lelassulás, a pihenés, amely mindnyájunk számára szükséges. Néha én is megkérdem magamtól, hogy hová ez a nagy sietés. Miért kell rohanni? Miért nem lehet időnként megpihenni, lelassulni? Felnőttként annyira megszoktuk a rohanást, hogy ez vált természetessé, bármennyire is kimerítő... sokszor azon kapom magam, hogy rohanok, és ekkor gondolataimat, a figyelmemet újra és újra vissza kell hoznom az itt és mostba, és ebben igyekszem hűségesen kitartani. Meg kell értenem, hogy nem fontos folyamatosan a történések ütőerén tartanom kezem. Nem kell szorosan nyomon követnem minden lépést, néha el kell engedni, néha fel kell hagyni a mikromenedzseléssel.

A lelassulás fontos szerepe, hogy képesek legyünk ránézni önmagunkra más dimenzióból is, lássuk feladatainkat, adottságainkat, körülményeinket. Lelassulás. Pihenés. Erőgyűjtés. Imádkozás. Gyermekként talán könnyebb volt megélni, átélni, életünk mindennapi részévé tenni életünk eme fontos mozzanatait. Gyermekként jobban gyakorlatba tudtuk ültetni, a

pillanatok igazi megélését, átélését. Hiszem, hogy gyermekként könnyebb volt úgy igazán, összetett kézzel pihenni.

Felnőttként lenni félúton, felnőttként pihenni, megállni, imádkozni nagyon nehéz, mert más jelentést tulajdonítunk e szavaknak, mint amit valójában jelentenek, elsuhanunk a szavak jelentése fölött, még mielőtt igazán megértenénk azok jelentését. Felnőttként folyton rohanunk, és nehéz, hogy e folyamatos pörgésben mi szabjunk magunknak szabadidőt, mi parancsoljunk magunknak megállást.

Sokszor felteszem magamban a kérdést, hogy miért olyan nehéz megálljt parancsolni saját magunknak. Talán nem önmagunknak parancsolni a leg-

könnyebb? Talán nem. Sőt, biztos vagyok benne, hogy nem. Hiszen felnőttként már nem súgja füledbe szerető szülőd: Gyermekem, elérkezett a megnyugvás ideje! Mi magunk kell legyünk saját testünk, lelkünk orvossai, akik a legapróbb jelekből is megértik, hogy mikor jött el a pihenés, lelassulás ideje.

Talán legnehezebb belátnunk azt, hogy a pihenés nem lustálkodás, a lelassulás nem tunyulás, és nem a gyengeség jele, hanem az erőé. Azáltal, hogy időt szánunk magunkra és a jelenre, gazdagabb és teljesebb életet élhetünk. Úgy érzem, most jött el a lelassulás, pihenés ideje. Azt is teszem... megállok félúton, erőt gyűjtök, összetett kézzel megpihenek.

Tedd ezt te is. Neked is szükséged van a pihenésre.

LÉLEKTÉRKÉP

Tudatos lassítás

SIMÓ MELINDA

Szabó Lőrinc *Nyár* című versének első során gondolkodom: „Nyár. Kert. Csönd. Dél.” Azon, hogy mi is az a nyári csönd? Hiszen amikor lelassul körülöttünk minden, megelevenednek a nyár neszei: valami mindig zizeg, susog, sercen, loccsan, csobban, huhog, ciripel körülöttünk.

Szánunk-e időt arra, hogy az ezerarcú nyár színei, hangjai és illata eljusson hozzánk?

Telik vagy múlik a nyári időnk?

Terka unokahúgom hétéves, elkezdett írni, és nagy, nyomtatott betűkkel a következőt üzeni: „EZ A NYÁR NAGYON ZSÚFOLT.” Szíven üt, ez a nagyon is jellemző életérzés.

Egyik tévécsatornán a *Szép kis napot* (eredeti címen *One Fine Day*), egy 1996-os romantikus vígjátékot kezdtem el nézni, amelyben George Clooney és Michelle Pfeiffer játsszák a főszerepeket. A film két egyedülálló szülő, Jack Taylor és Melanie Parker történetét meséli el, akik egy kaotikus nap során kénytelenek összefogni. Ezen a napon, amikor mindketten fontos találkozókra készülnek, gyermekeik véletlenül lekésik az iskolai kirándulást, és így a két szülőnek meg kell osztania a gyermekfelügyeletet.

Régen is láttam ezt a filmet és bizonyos jelenetein jókat derültem, de most határozottan zavart a benne megjelenített idővel való zsonglörködés és az a rejtett üzenet, hogy mindezt mosolyogva, lelki sérülések nélkül lehet kézben tartani.

A kereskedelem diktálta idő örvénylően gyors, és ez a gyorsítás sokszor magával ránt minket is. Elég rápillantani nyár közepén a boltok őszi dekorációs kínálatára és máris kizökkenünk az itt és mostból.

Készülünk: nyáron az őszre, ősszel karácsonyra, karácsonykor húsvétra, ám ez az állandó készülségi állapot észrevétlenül lemeríti a szervezetünket.

A természet rendje követésére felépített csodálatos szervezetünk fáradtsággal küzd, mert a technológia lehetővé teszi, hogy becsapjuk. Gondoljunk arra, hogy téli éjszakákon nappali világításban nyári levendulaillatot szippanthatunk, és okoseszközeinkről hallgathatjuk az óceánparti vizek hömpölygését.

Mára már rájöttünk, hogy a szervezetünk nem tudja tartani sem a kereskedelem, sem a technológia által fenntartott fejlődési ütemet. Ezért a lelki egészségvédelem szakértői azt javasolják, hogy időnként engedjük meg magunknak, hogy tudatosan távol tartssuk magunkat a gyorsulástól. Néhány ötletet gyűjtöttem a tudatos lassításra.

Az olaszok *dolce far niente* kifejezése, az édes semmittevés nagyon találóan idézi azt az állapotot, ami segíthet. Az olasz kultúrában különösen nagyra értékelik azokat a pillanatok, amikor nem kell semmit tenni, és az emberek egyszerűen csak kedvteléseikkel tölthetik az időt anélkül, hogy bármilyen feladat vagy kötelezettség terhelné őket. Ez az állapot magában hordozza az egyszerű örömeik élvezetét, és a tudatos jelenlét fontosságát, amely segít feltöltődni és élvezni az élet apró szépségeit.

Van helye az életedben az édes semmittevésnek?

A mi kultúránk szólásaiban elítéli a lassítást, a lustaságot: Aki korán kel, aranyat lel. Aki nem vet, nem is arat. Aki nem kapar, nem talál.

Lehet folytatni a gyűjteményt, de amikor ezek a szólások keletkeztek, akkor sokkal több volt a pihe-

nésre fordítható idő. Gondoljunk csak bele: az áram felfedezése előtti hosszú téli éjszakák mennyi pihenést tettek lehetővé!

Egyre elterjedtebb a japánok ikigai fogalma, amely Micsiko Kumano japán pszichológus szerint egy olyan jólléti állapot, amely abból fakad, hogy valaki olyan tevékenységeknek szenteli magát, amelyeket élvez, és amelyek egyúttal a beteljesülés érzését is hozzák.

Ezen az állapoton tudatosan is dolgozhatunk, feltéve magunknak a következő kérdéseket:

Mitől vagy boldog naponta? Mikor érzed magad a legboldogabbnak? Mikor érzed magad a leginkább beteljesültnek? Mi az, ami mosolyt csal az arcodra, és örömmel tölt el, amikor rágondolsz?

Szondy Máté, a mindfulness nagy szakértője a *Tudatos változás* című könyvében külön fejezetet szentel az édes semmittevésnek. Tőle vettem át a következő kérdéseket, amelyeket neked is ajánlok átgondolásra, kedves Olvasó: „Mikor fordult elő önnel utoljára, hogy önként és boldogan átadta magát a semmittevésnek? Hogy nem csinált semmi hasznos és értelmes dolgot, és ezt nem bánta? Mikor érezte utoljára, hogy nem nyomasztja az a gondolat, hogy végeznie kellene a feladatlistáival?”

Amennyiben a válaszok a régen és alig tartományban mozognak, ajánlok egy egyre népszerűbb mód-

szert, a tudatos jelenléteket vagy a mindfulness, hiszen a vakáció ideális alkalom arra, hogy gyakoroljuk ezt a szemléletmódot.

Kezdjük a céltalan kószálással, amely a mindfulness egyik alapgyakorlata: egy nyugodt, biztonságos helyen induljunk el. Lehet ez egy park vagy erdő, városi környezet vagy bármilyen terület. A lényeg, hogy ne tervezzünk előre útvonalat. Egyszerűen csak menjünk, ahogy a mesében a főhős, amerre a lábunk visz.

Közben figyeljük meg a látványokat, hangokat, illatokat és az érzéseket. Vegyük észre a természet apró részleteit, mint amilyen a levelek susogása, a madarak éneke vagy az emberek beszélgetése. Figyeljünk arra is, ahogy mozgunk. Érezzük a talajt a lábunk alatt, a szellőt az arcunkon, és a légzésünk ritmusát. Figyeljük meg, hogyan reagál a testünk a séta közben.

Ezekből az ötletekből is leszűrhető, hogy a tudatos lassulás nem lustaság, hanem szükségletté vált ebben az ingerekkel elárasztó világban. A vakációk lehetőségét adnak arra, hogy kiszakadjunk a mindennapi mókuserékből, és a lassítást beépítsük a mindennapjainkba is, mert ez elengedhetetlen a hosszú távú jóllétünk érdekében. Az élet apró örömei, a pihenés és a minőségi idő mind hozzájárulnak ahhoz, hogy teljesebb és boldogabb életet élhessünk.

HITFORRÁS

Visszalassulás

Van, aki csendes alkotómunkában, barkácsolásban, van, aki esténkénti kocogásban, más meg természetjárásban, kert- vagy állatgondozásban, angolgyepnyírásban, gombászásban, bringázásban, imádságos percekben vagy éppen zenélésben leli fel a megnyugvásnak értékes pillanatait. Te hogyan és mikor adsz hajszolt lelkednek egy kis pihenőt? Még a villámsebesen cikázó madár, de még a baromfi is rendszeresen napfürdőzik, a nyári eső, vihar után egy-egy biztonságos kőszirten, dombocskán vagy háztetőn tollázkodik. Unitárius címerünkben ott a galamb! Ő nemcsak a szelídség, a szabadság, hanem a dombon önmagát karbantartó, időnként visszalassuló, tollázkodó, a belső, szárnyalásra készítő erejét megújító lélek jelképe is – vallom. A madarak közt a galamb is rendszeresen számba veszi a tollszáron hosszú útjai során összeborzolódt tollazatát. Csőrét a zsírzóba mártva egyenként szépen újrarendezi, „zipzározza” a tollszárra futó, apró kis cimpákkal ellátott tollsugarakat. Közelebb megyünk a tollhoz. A ma-

SOLYMOSI ALPÁR

dárszemben az evező- (szárny) és kormánytollak (farktoll) a legfontosabbak. Erre kell a legnagyobb gondot fordítani! Precíz tollázkodásában „szöget állít” a madár! Mint ahogyan az autóink karbantartása során fontos a futószög állítása, a madarak is „tudják”, hogy a „röptetőszög” is életmentő lehet. Persze,

Íme, én elküldelek titeket... Legyetek tehát... mint a galambok! Tollázkodók.

(Máté-parafraízis a visszalassulásról)

fontos a pehelytoll is, amely jó testi hőszigetelést biztosít, mint ahogyan a fedőtollazat is meghatározó, hiszen ez óvja a madárka húsát. És azt is tudják a madárfélék, hogy létük legfőbb ismertetőjegye a dísz toll, hiszen madarat tolláról, embert barátjáról – száll a léghen a régi mondás. Mégis: számukra a kormány-

és evezőtollak a legfontosabbak! Az íjász még fegyvertartozékként is felhasználta a nyílvesztőtollat, a pontos célzás eszközeként! És azt is tudjuk, hogy a penna hegye, bizony, elég éles tud lenni ahhoz, hogy az írás is célba érjen. Bonyolult isteni rendelet tehát a tollakat karban tartani! Minden jó madár „tudja”, hogy a cséve a tüszőből nő, és hogy az ívelt tollgerinc kifelé vékonyodó kemény szaruképzet, amelyben összetöpörödött, sejtes hártvaként rejlik, gyűrűzik a „lélek”! Igen a tollnak is „lelke” van, mint ahogyan a hegedűnek a belső faoszlopocskáját, támaszát is „léleknek” nevezi a készítőmestere! A gerincre fűződő tollsugarakból képzett külső és belső zászló pedig megszabja a menetirányt. A zászlók pontos állása, szögállítása, a zsírómirigyből vett kenőccsel való impregnálása, vízhatlanítása bizony állandó madárfeladat! Nem csodás teendő ez?

Mi, emberek mivel vagyunk különbek? Összeborzolódtunk unitárius tollazatunkat, amely az égi és földi csatáinkban, röppályáinkon csapódik össze, mikor hozzuk rendbe, ha nem a visszalassuló, tollászkodásra alkalmas időnkben?! Mint ahogyan a madaraknak adott, úgy az embernek kezébe is rendelt javítókészletet, csöndes, karbantartó időt a Teremtő. Az egyszerű, a létével és Teremtőjével harmonizáló, természetközeli életet élő ember tudott és ma is tud pihenni, tollászkodni. Az elfajzottnak bizony borzos marad a tollazata... Valós igény nyáron is egy, az emberi természetünkhöz méltó tempót választani. Keressük meg a visszalassulás perceit, óráit, amelyben felfrissülhet a lélek. Zenei nyelven szólva az allegro és a presto, azaz a gyors és a nyomás alatti nagyon gyors élet ritmicitása közé jó így nyáron is egy kis ritartandót, azaz lassulást beékelni. Az emberi életművünk ugyanis akár egy zenemű: bonyolult kompozíció, tele ritmusváltásokkal, jobbra melodikus, de alkalomadtán diszsonanciába torkolló részekkel is tűzdelt. Az alkotó élet velejárója az időmértékekkel, ritmusváltásokkal való tudatos játék is. A visszalassulás lehetőségének a beékelése nagy kincs a léte reflektálni kész teremtmény életében. A jó Isten a helyes tempóválasztás érdekében egy tūpontos metronómmal is ellátott bennünket: keblünkben egy élő szív dobog! Amennyiben szeretet és béke honol a belső lélekkam-

rakban, nyugodtan veri a taktust az izomkolosszus. A szerelmes érzeményekre különösen szép, élénk ritmusképpel válaszol. A tömértelen munkavégzéshez, szoros határidőkhöz a latinosan hangzó „turbo”, azaz pörgettyűs üzemmódra vált, hogy bírjuk szuszszal az egészet... Most éppen egy kis visszalassulásra késztet a szív, a lélek. A presto, azaz angolosan a pressing és a stressz árnyként kíséri mindennapjainkat. Ismerős ez az olvasóközönség számára is. Időnként ki kell szállni ezekből az öngerjesztő folyamatokból, örvénylésekből.

Sajnos mára már tanulni kell a visszalassulást is. Tulajdonképpen minden vasárnap visszalassulás. Ezért is e cikk, ennek érdekében. Az egyházi közeg, az unitárius galamb életgyakorlatának valósága, „tollászkodása” tanít. Egyéni és közösségi életünk vonatkozásában egyaránt. Mint ahogyan a 21. századi fast foodra (gyorskajára) slow fooddal (azaz mama főztjével) válaszol az igényes ember, egyházi értelemben is megérett a közegünk a visszalassulást biztosító gyülekezeti létre, egyházi szellemre. Ez a „slow church” víziója. Nem mondok újat. A rohangáló lelkész helyett ráérő lelkészekre áhítanak a gyülekezetek. Meghallgatóra, tollászkodóra. Íjászkodóra. Pennaforgatóra. Ebben segíthet mindnyájunknak a címerpajzsban dombon pihenő galamb.

„Tanulni kell. A nyári felhőt.
A lobbanásnyi égi-erdőt.

Tanulni kell mézet, diót,
jegenyefát és úrhajót,

a hétfőt, keddet, pénteket,
a szavakat, mert édesek,

tanulni kell magyarul és világot,
tanulni kell mindazt, ami kitárul,

ami világít, ami jel:
tanulni kell, szeretni kell.”

(Nemes Nagy Ágnes)

Miközben tanuljuk a nyári felhőt, a hétfőt, keddet, pénteket, vallom, hogy tanulni kell a tollászkodó időt is, a karbantartót! Áldásos szögállítást mindenkinek!

Kórházlelkészi szolgálat

Kolozsvár:

Bodor Piroska

telefonszám: 0740 634 723

e-mail: bodorp79@yahoo.com

Marosvásárhely:

Pavelka Attila

telefonszám: 0723 515 921

e-mail: pavelka_attila@yahoo.co.uk

Sepsiszentgyörgy:

Buzogány-Csoma Csilla

telefonszám: 0742 512 574

e-mail: csmx2000@yahoo.com

Székelyudvarhely:

Sipos Mónika Rebeka

telefonszám: 0757 345 367

e-mail: sz.rebi@yahoo.com

Otthon vagy a gyülekezetben kell imádkozni?

A címben megfogalmazott kérdés nem véletlen. Apai nagyapám Nagykadácsban volt kántortanító, apám legkisebb testvére Kolozsváron az Irisz-telep unitárius papja volt az 1940-es években, így én már gyermekkoromtól vallásos nevelésben részesültem. Nagykadács Kiskadácssal együtt alkotta a gyülekezetet (a kiskadácsi templomot veszélyessége miatt le kellett bontani), bár már 86 éves vagyok, de máig visszaemlékszem, hogy minden vasárnap dugig teltek a hívekkel a templomi padok. A karzatban annak idején alig fértünk mi, gyermekek és az ifjak. Nem is esett volna jól a vasárnapi ebéd senkinek, ha nem ment volna el az istentiszteletre.

Sajnos manapság sokan vannak, akik azt állítják, hogy azért nem járnak templomba, mert otthon is tudnak imádkozni. Ők kiszakadnak a gyülekezetből, elmagányosodnak, nem tudják átérezni igazán a templomi áhítatot. Pedig mi nemcsak egyének vagyunk, hanem egy nagy család tagjai, amelyben Isten a mi gondviselő Atyánk és mi, gyülekezeti tagok egy-

más testvérei. Tudni kell azt is, hogy csak az a hívő ember tudja átérezni igazán a templomi áhítatot, aki az Istennel való találkozásra már otthonában elkészítette a lelkét.

Kis falunknak, Alsóboldogfalvának valamivel több mint fele unitárius, eddig az 1630-ban újjáépített templomunknak huszonnégy lelkésze volt, amelyek közül hatan kissolymosiak voltak. Jelenleg Vida Rozália tiszteletes asszony végzi az általa nemrég felújított templomban a szolgálatot, kinek prédikációit megilletődve hallgathatjuk, és aki istentisztelet alatt állandó szemkontaktust tart minden egyes, sajnos egyre kevesebb templomban lévő hívővel, és akinek prédikációi egyre közelebb hoznak Istenhez: szavai révén át tudjuk érezni embertársaink bánatát, fájdalmát, gyászát de örömét is.

Keressük hát az Istennel való találkozást, ne csak magunkban, de a közösségben is, a templomi áhítatban, menjünk el minden vasárnapon a templomba, csak az teremtsen otthon, egymagában kapcsolat Istennel, aki betegsége vagy öregsége miatt nem vehet részt az istentiszteleten.

GÁLFALVI GÁBOR

Héberóra

1959-ben néhai Nagy András professzor úr bejött az első hébernyelv-órára, és óra előtt felolvasott egy bibliai verset, majd elmondta a szokásos „A kegyelem Istene tegye áldottá” stb. szabványszöveget, és az ámen után leültetett. Nagyjából a következő szöveggel indított: – Hányan vagytok, gyermekeim, ezen az évfolyamon?

– Tizenketten – mondta valamelyik bátrabb fiú, hiszen volt közöttünk két professzornak és több papnak is gyermeke, kik bennünket, parasztpártiakat bátorságban és egész látkörüket illetően simán leköröztek.

– Együtt fogjuk tanulni a héber nyelvet, amely nagyon nehéz. Ennek is az ún. arámi változatát, melynek írásjelei a kópírások időszakára tehetőek.

Rajzolt is azonnal a táblára egy szálkás betűt, és azt mondta, hogy ez az alef, a héber ABC első betűje, amely azt jelenti, hogy ökörféj, s ez így megy tovább...

– Ebből a 12 hallgatóból 7-8 meg fog bukni, de semmi baj, mert később azok is megtanulják, mert Kecskeméti professzor (az elődje) azt mondta, hogy hébernyelv-tudás nélkül lehetek, fiaim, akár püspökök is, de másodéves teológusok nálam egy sem!

Azt is mondta, hogy ha nem tudjuk elvégezni a teológiát, ha pap nem is, de egy jó presbiter még válhat belőlünk. Ilyen hangulatban vezetett be a teológiába a nagyméltóságú professzor úr.

Hatalmas egyéniségekből állt az akkori református teológia. Maksay, Borbáth, Juhász, Nagy József,

Geréb Pál és nem is sorolom tovább, mert féltő, hogy valakit kiflejtek. Mindenikük persze doktorátussal rendelkezett, s nem is akármilyenel, szinte mind külföldön szereztek. Az unitárius, evangélikus teológiát szétverték, de a reformátusok közt nem találtak „kiszivárogtató” embert, Kelemen István főtitkár kivételével megszabadultak a börtöntől.

Az imént emlegetett professzorok közül Nagy Andrást és Maksay Albertet nyugdíjba kényszerítették, úgyhogy második félévre megszabadultunk az ún. begátkefát betűktől. Horváth István nagy elméjű embert tették oda, hogy kínlódjék velünk. Félsg ember volt tizenvalahány dioptriával, s mi, a hallgatók egyáltalán nem vettük komolyan. Csak tejet ivott. Szívaták is a hallgatók végeláthatatlanul. Pál apostol volt a kedvence, s állandóan idézgettük a páli szavakat: „Bolond vagy te, Pál...” Vagy: „Élj egy kevés borral...”, és így tovább...

A héber igeragozásban az igei gyök a ragozás rendjén mind dagad, de az utolsó igei alak a legrövidebb – mintha elvágták volna. Valamelyikünknek kiadta, hogy ragozza a káfar (menni) igét. Az meg elkezdte: káfar, kúfer, hátizsák, átalvető, necc! Mire vége lett az igeragozásnak, a professzor úr egy marék haját tépett ki az amúgy is gyér fejdíszéből.

Már elmúlt ötven éve is, hogy el-ki-végeztük a teológiát. Szerény jegyzetem legyen vezeklés és kegyelet a nagynevű professzoraink emlékének!

FARKAS DÉNES

SZERETETSZOLGÁLAT

Kalákatábor Erdővidéken

Június 17–22. között a dabasi Táncsics Mihály Gimnázium 10. B osztálya kalákatáborban vett részt Erdővidéken. Tavaly született meg a gondolat, hogy a Magyarországon kötelező, az érettségi vizsgázás feltételének számító ötvenórás közösségi szolgálatot egy osztály a Gondviselés Segélyszervezet közreműködésével teljesítse Erdélyben.

A 23 diák és két kísérőpedagógusuk három teljes napot töltöttek munkával, ezalatt falat bontottak, idősseknek segítettek a fa elpakolásával, takarítással, önkénteskedtek a baróti Laura Háznál, festettek az árvaháznál, vagy épp a helybeli egyházközségeknél végeztek különböző munkálatokat. Az utolsó nap a kirándulásé volt, a fiatalok megcsodálhatták a Vargyas-szorost a gyönyörű nyári időben. Az esték is mindig tartalmasan teltek. Prevenációs előadáson, áhítaton, közös vacsorakészítésben vettek részt a táborozók. Az itt töltött napok során hét település tizenegy helyszínén dolgoztak a fiatalok, rengeteg örömet okozva az önkéntes munkájukkal segélyezett családoknak és egyedül élő személyeknek.

A kalákázó diákok meghatározó élményekkel gazdagodva tértek haza. Az egyes napok és a hét kiértékelésekor mindannyian kivétel nélkül azt mondták, hogy bármikor visszatérnének egy újabb kalákatáborba.

Íme néhány gondolat vallomásaikból:

„Én nem először jártam Baróton, legelőször a Hártálatanul program keretében voltam itt. Elmondhatom, hogy nagyon jó élmény volt segíteni másokon.

Nagyon élveztem a munkát és azt, hogy együtt, csapatban dolgoztunk és segítettünk azoknak, akiknek szükségük volt rá.”

„Bár fárasztó volt, de a tudat, hogy jó célért dolgoztunk, mindent megért.”

„Rengeteg új élménnyel gazdagodtam, az itt töltött hét csodálatos volt. Remélem, hogy a jövőben még lesz alkalmam visszajönni ide.”

„Az idő, amit ott töltöttünk, annyira gondtalan volt és közben nagyon elgondolkodtató, hogy azóta is visszavágyok oda. Hálás vagyok, hogy részese lehettem ennek a kalandnak, köszönöm!”

„Első alkalommal jártam Baróton. Nagyon le voltam nyűgözve, hogy a helyiek milyen befogadóak, udvariasak. Több helyre is mentem segíteni. Jártam a Laura Háznál, ami lelki felüdülés volt, mert az oda járó emberek tele vannak szeretettel és teljesen feltöltöttek vele. Jártunk Bibarcfalván is, ahol egy idős házaspárnak segítettünk fát vágni, majd Felsőrákoson az unitárius templom környékét takarítottuk ki. A pénteki napot kirándulással töltöttük a Vargyas-szorosban. Nagyon sok élménnyel gazdagodtam, örülök, hogy itt lehettünk és segíthettünk.”

„Erdély csodálatos hely. Jó volt megismerni új embereket és segíteni nekik. Ők pedig viszonzták a kedvességet egy ebéddel vagy éppen egy csésze teával. Nekem a kedvenc részem a munkán és az együtt töltött időn kívül az utazás volt a csodaszép tájakon. Remélem, lesz még lehetőségünk visszamenni.”

A vendégkalákások köszönettel tartoznak a tábor szervezőinek, Pájer Györgynek és Buzogány-Csoma Istvánnak, az erdővidéki önkéntes munkatársaiknak a helytállásért és a barátságos együttműködésért, a környék lelkészeinek, akik segítettek a közös munkát. Mindnyájan köszönjük támogatóinknak, akik nélkül nem jöhetett volna létre ez a tábor. És természetesen a helybeli szervezők részéről köszönjük szépen a dabasi és környékbeli fiataloknak az áldozatos munkájukat! Bízunk abban, hogy az első sikeres alkalom hagyományt teremt, és hosszú távú együttműködést biztosít az elkövetkezendő évekre.

TILLINGER ANNA

Sérült fiatalok nappali tábora

Második alkalommal került megrendezésre a sérült fiatalok nappali tábora a Gondviselés Segélyszervezet székeskeresztúri irodájában július 1–3. között, melynek témája Noé bárkája volt.

Első nap Moldován-Szeredai Noémi lelkész hívására ellátogattunk a csekefalvi levendulásba. Itt elmerültünk a lila levendulamező illatozó, méhektől dongó szépségében. Ezután a csekefalvi unitárius templom hűs, nyugalmat árasztó csendjében adhattunk hálát, örvendezve vigadtunk és zsoltárt énekeltünk, ahogy a 98. zsoltárban olvashatjuk. Hálásan köszönjük a lelkésznek a lélekemelő délelőtti! Ezután a templom szomszédságában Imike és családja látott vendégül minket finom bográcssal. Köszönjük a kedves vendégszeretetet és a finom limonádét!

Táborunk második napja is gazdag volt élményekben. A reggelt templomunkban kezdtük, ahol Szabó Előd lelkész kalauzolásában belebújtunk Noé, majd

egy bárkába menekülő őz, végül az olajágot csőrében hozó galamb bőrébe. Hálásan köszönjük, hogy imára hívott bennünket kedd reggel. Az áhítatot követően Bulz Rebeka, a Berde Mózes Unitárius Gimnázium óvopedagógusa repített bennünket a Kett-módszer segítségével az özönvíz idejére, majd hívott bennünket közös alkotásra, ahol megjelenítettük Isten csodálatos világát. Hálásan köszönjük a tartalmas órát! A Noé bárkája történetének megismerése után a Toto's által készített, mennyei tízórait fogyasztottuk el közösen. Ezt követték a kézműves tevékenységek: esőcseppek festése színezett buborékfújójával, szivárvány készítése színes jégkockák segítségével stb. Szünet után különböző szenzoros játékkal foglaltuk le és szórakoztattuk magunkat: a bárka ringott vízén, „homoktengerben”, „slime-ban”, „rizstengerben”. A játékok után finom ebédet fogyasztottunk el a szomszédos bentlakás ebédlőjében.

Táborunk harmadik s egyben zárónapját szokásos módon a templomunkban kezdtük, ahol Bartha Alpár lelkész várt bennünket és tarisznyált fel lelki táplálékkal. Arra hívott minket, hogy közösségben gondolkodva, egymás helyébe képzelve magunkat éljük a

mindennapjainkat. És ne úgy, ahogy Noé idejében, amikor megfélekedve Istenről és emberről, mindenki csak magát látta. Köszönjük lelkészeinknek, hogy minden alkalmat megfűszereznek, különlegessé tesznek számunkra a templomunkban! Ezt követően Gábor Anita, a Székelyföld Kapuja Egyesület elnöke vezetésével megtöltöttük Noé bárkáját filcből készült állatokkal. Hálásan köszönjük neki, hogy nemcsak az idei táborban, de már oly sokszor szerzett örömet nekünk. A Toto's által sült finom focaccia elfogyasztása után a Delenor Sütiműhely ajándékozott meg minket ízletes fagyaltokkal. Köszönjük az adományt! Ezt az esős zárónapot sikerült igazán megédesíteni a finom fagyis és a kedves kiszolgálás által. Mindezt a táborból kihagyhatatlan gitáros éneklés követte. A tevékenységet László Attila, egyházközségünk kántora és két ifjúsági egyletes, Fogarasi Nóra és Makkai-Ilkei Réka vezette. Hálásan köszönjük nekik is a segítséget abban, hogy a táborunk kerek egész legyen. Táborunkat közös ebédelés zárta.

Köszönjük a Székelyföld Kapuja Egyesületnek, hogy a tábor ideje alatt finom tízóraival és finom ebéddel támogatott bennünket! A Székelykeresztúri Unitárius Egyházközségnek köszönjük, hogy mindig otthont adnak számunkra, és partnereink minden kezdeményezésben. Tele vagyunk élménnyel, örömmel és hálával. Hálával, mert sokan látnak bennünket. Sokan látják fiataljainkat, és ez a sok kedves ember mind arra törekszik, hogy adjon magából önzetlenül és örömmel. Ilyen az Isten országa.

DEÁK RÉKA

A Magyar Unitárius Egyház és a Gondviselés Segélyszervezet újabb segélyszállítmánya Kárpátaljára

A Magyar Unitárius Egyház és a Gondviselés Segélyszervezet tizenegyedik segélyszállítmányát 2024. július 16-án indítottuk útnak Kárpátaljára. A Kárpátaljai Református Egyház Diakóniai Koordinációs Irodájának Gelénesen átadott szállítmány tartalma: két és fél raklapnyi élelmiszer (konzerv, liszt és étolaj), vitaminok, 12 darab sátor, 13 darab tábori ág, 24 darab hálózsák, 12 darab önfelfújós matrac, 1000 darab felnőttpelenka.

Az alkalmi küldöttségünk tagjai: Vagyas Attila, a Gondviselés Segélyszervezet alelnöke, Zakariás Árpád munkatárs, Szabó Péter önkéntes.

Ezúton is köszönetet nyilvánítunk minden támogatónak, akik adományaiból megvalósulhatnak a segélyszállítmányozásaink!

A GONDVISELÉS SEGÉLYSZERVEZET ELNÖKSÉGE

NŐK VILÁGA

Unitárius, unitárius univerzalista és más felekezetű nők negyedik világtalálkozója

• Idén Kolozsváron tartják az unitárius, unitárius univerzalista és más felekezetű nők negyedik világtalálkozóját 2024. szeptember 5–8. között. Az esemény az International Convocation of Unitarian Universalist Women (ICUW) és az UNOSZ közös szervezésében zajlik, partnerségben a Magyar Unitárius Egyházzal. A neves meghívottakkal és jelentős nemzetközi részvétellel zajló konferenciára erdélyi és magyarországi unitárius nőket is várnak. A rendezvény tervezett programja alább olvasható.

Szeptember 5., csütörtök

- 14:00 Városnéző séta, a Vallásszabadság Házának meglátogatása (választható program)
- 17:00 Szünet
- 17:30 Nyitóünnepség és állófogadás
- 20:00 Mécseskörök

Szeptember 6., péntek

- 7:00 Reggeli meditációs és mozgásgyakorlatok **Koppándi Éva** vezetésével
- 8:00 Reggeli
- 9:00 Áhítat
- 10:00 **Női vállalkozók a fenntartható jövő felé vezető úton**

Meghívottak: **Antal Hajnal**, a Selected Bags alapítója; **Karácsonyi Noémi**, a SIMACEK Románia igazgatója

- 10:45 Kávészünet
- 11:00 A béke, egyenlőség, befogadás és fenntarthatóság kultúrájának építése – **Maureen K. Porter** egyetemi oktató (Amerikai Egyesült Államok)
- 12:15 Ebéd
- 13:45 Kiscsoportos tevékenységek
- 15:00 Szünet
- 15:30 Mécseskörök
- 16:30 Global Sisters-beszélgetések
- 18:30 Vacsora
- 20:00 Kulturális műsor (ukrán menekültek műsora, orgonamuzsika, hangszeres előadás)

Szeptember 7., szombat

- 7:00 Reggeli meditációs és mozgásgyakorlatok **Koppándi Éva** vezetésével
- 8:00 Reggeli
- 9:00 Áhítat
- 9:30 Kávészünet
- 10:00 Az UNOSZ közgyűlésére érkezők és a zászlósok bevonulása a templomba

- 11:00 Reziliencia egy bizonytalan és traumatizált világban – **dr. Kádár Annamária** beszélget **Al Ghaoui Hesnával** (Magyarország), a *Félt bántaran* című könyv szerzőjével
- 12:15 Ebéd
- 13:00 Istentisztelet az UNOSZ-közgyűlés résztvevőinek.
- 13:45 **Közösen a békéért** – beszélgetés a Gondviselés Segélyszervezet munkatársaival, ukrán menekültekkel, civil szervezetek képviselőivel
- 15:30 Mécseskörök
- 16:30 Global Sisters-beszélgetések
- 18:30 Vacsora
- 20:00 Népzene, táncház, tombola

Szeptember 8., vasárnap

- 7:00 Reggeli meditációs és mozgásgyakorlatok **Koppándi Éva** vezetésével
- 8:00 Reggeli
- 9:00 Kiscsoportos tevékenységek
- 10:30 Kávészünet
- 11:00 Záró istentisztelet
- 12:15 Ebéd

A bejelentkezési díj 450 lej. A díj tartalmazza a konferenciacsomagot, a szakmai és a kulturális programokon való részvételt, a frissítőket, a megnyitót követő állófogadást és három ebédet. A reggeli és vacsora megrendelése szabadon választható. A regisztrációs ívben, kérjük, jelöljék be, hogy ezek közül melyekre tartanak igényt. A reggeli ára 25 lej, a vacsoráé 60 lej. A konferencián részleges, azaz egy- vagy kétnapos részvételre is lehetőség van, a következő költségek vállalásával:

- a kétnapos részvételi díj csütörtök és péntek esetében 285 lej, péntek-szombat vagy szombat-vasárnap esetében pedig 275 lej;
- a regisztrációs díj egy napra: péntekre vagy szombatra 160 lej (akik csak az UNOSZ-konferenciára

érkeznek, azokra más bejelentkezési díj érvényes, amelyről külön tájékoztat a szervezet vezetősége).

Jelentkezni 2024. augusztus 15-ig lehet a következő űrlap kitöltésével: <https://docs.google.com/forms/d/1IGAGrSm-6enzwL2Hxv5XEd5bIgpFea1ONUbLJaYKkAA/edit#settings>.

A jelentkezés feltétele, hogy az űrlap kitöltését követően a regisztrációs díj legkevesebb felét, azaz 50%-át kifizeti a résztvevő az adomany.unitarius.org oldalon. Ugyanitt lehetőség van a teljes összeg kifizetésére is. A részleges (egy- vagy kétnapos) részvételt választóktól kérjük a megjelölt regisztrációs díj 100%-ban történő kifizetését! Visszatérítésére nincs lehetőség. Azok, akik a konferencia teljes időtartamára jelentkeznek, és augusztus 15-éig kifizetik a részvételi díj felét, kedvezményben részesülnek.

Az erdélyi és magyarországi résztvevők ingyenes szállást igényelhetnek a János Zsigmond Unitárius Kollégium bentlakásában. A szobafoglalás a bejelentkezési sorrend alapján történik, a szabad helyek függvényében. Felhívjuk figyelmüket, hogy a rendezvény fő helyszínének (Felvinczi György díszterem, János Zsigmond Unitárius Kollégium) befogadóképessége korlátozott.

A maximális létszám elérésekor a regisztráció a megadott határidő előtt is lezárulhat.

Amennyiben a regisztrációval kapcsolatban kérdés merül fel, kérjük, írjon a következő címre: unosz@unitarius.org, vagy keresse bizalommal Mátéfi Tímea lelkész (0746 674 970).

Kolozsvár, 2024. június 20.

Atyafiságos üdvözléssel,

DIMÉNY CSILLA
elnök, UNOSZ
Dr. SÁNDOR KRISZTINA
főgondnok
SZTRANYICZKI ZSÓFIA
ügyvezető elnök, ICUUW

Kedves Nőtestvéreim!

2012-ben, 12 évvel ezelőtt egy olyan esemény szervezése zajlott Marosvásárhelyen, ami az erdélyi unitárius asszonyok életében első volt, és nagyon különlegesnek ígérkezett. Az unitárius, unitárius univerzalista és más felekezeti nők második világtalálkozója sokunk számára hidat jelentett, amin keresztül a távoli világ Marosvásárhelyre érkezett a résztvevők által. Azóta már közülünk is sokan ellátogattak más kultúrákba, és egy keveset talán láthattak az ott zajló életkezből is. Most egy újabb alkalom kínálkozik legyőzni a legyőzhetetlennek tűnő távolságokat. Ha Is-

ten is úgy akarja, akkor Ausztráliából, Bolíviából, Indiából, az Amerikai Egyesült Államokból, Európa több országából, Japánból, Afrikából, a Fülöp-szigetéről is érkeznek résztvevők. Bár nem túl sok idő három napot együtt tölteni, a kiscsoportos beszélgetések mégis nagyszerű alkalmak a másként gondolkodás, a más kultúra megismerésére és az egymástól tanulásra.

Ma sem lehet jobban megfogalmazni a találkozó üzenetét, mint tizenkét évvel ezelőtt. Laura Nagel, az ICUUW egyik alapítója azt mondta, hogy míg az egyesült államokban a táblázatokra és a határidőkre koncentrálnak, addig itt, Erdélyben a boldogságukat, a szívüket követik. Azóta már itt is kezdünk a határidők

és az előjegyzési naptár függőségében élni, de úgy gondolom, hogy még így is próbáljuk a szívünket követni. Tina Huesing, az ICUUW jelenlegi elnöke pedig azt mondta, hogy ami ma itt történik, abban hatalmas erő, lehetőség van, és csak a csillagos ég a határ. „Nagy tetteket lelkesedés nélkül nem lehet elérni” – idézte Emersont Barbara Kres Beach, az ICUUW akkori elnöke, és azt mondta, hogy „a lelkesedés közöttünk és bennünk van. A mi célunk csodálatos. Azért imádkozom, hogy a lehetőségeket együtt tudjuk kihasználni és képesek legyünk az állandó megújulásra”.

Tizenkét évvel ezelőtt az esemény koordinátorként azt írtam a programfüzetbe, hogy: „Legyen ez a találkozó híd, amely összeköt mind a nehéz napokon, mind az örömeik idején! Legyen ez a találkozó alkalomadtán iránytű, és segítsen minket megtalálni az egyensúlyt változó világunkban!” A világ változása azóta még inkább felgyorsult. Útkeresésünkben a béke és a megújulás jegyében ma is szükségünk van hídra, iránytűre és az egyensúly megtartására.

Merjünk három napot magunknak ajándékozni! Ne féljünk meghozni a döntést, hiszen elsősorban a mi kezünkben van. Hogy Al Ghaoui Hesna félt-e a háborús övezetekben, ahová azért küldték, hogy min-

ket, a tévé előtt ülő nézőket tudósítsa, mi magunk megkérdezhettük. És kérdés nélkül is még sok bennünk dülő félelem miatt kaphatunk választ. És nemcsak. Érdekes témák, jó előadók és jó programok lesznek.

Ismerkedünk és együtt gondolkodunk a sok érthetetlen történés lehetséges befolyásolásáról és arról, hogy vajon mi mit tehetünk azért, hogy a háborúkat felváltsák a béketárgyalások, és hogy ezek valóban a békét, a szenvedő emberek sorsának jobbra fordulását, ne pedig a világ összeomlását eredményezzék.

Cathy Cordes, az Unitárius Univerzalista Testvérgyülekezeti Tanács (UUPCC) egykori ügyvezető igazgatója szerint „a világ annál békésebb lesz, minél több kapcsolatot teremtünk”. Számunkra most ez a lehetséges legjobb alkalom.

Tizenkét évvel ezelőtt Erdélyből több, mint százötvenen vettünk részt a teljes programon. Az UNOSZ-konferencia napján pedig megtöltöttük a marosvásárhelyi Kultúrpalotát, ahová hatszázan férnek be.

Gyertek, legyünk sokan most is! Szeretettel várunk!

NAGY GIZELLA
szervező, az ICUUW vezetőségi tagja

Női világtalálkozó- és UNOSZ-konferencia-beharangozó

2012-ben Marosvásárhely adott otthont az unitárius, unitárius-univerzalista és más felekezeti nők világtalálkozásának. Tizenkét év elteltével újra itt, Erdélyben, Kolozsváron kerül sor a negyedik világtalálkozóra, a Nemzetközi Nőszervezet, vagyis az International Convocation of Unitarian Universalist Women (ICUUW) és az UNOSZ közös szervezésében, partnerségben a Magyar Unitárius Egyházzal.

A találkozóra, amely 2024. szeptember 5–8. között lesz, több neves előadót hívtunk meg. Angol és magyar nyelvű kiscsoportokban zajlanak majd a műhelymunkák, és kiemelkedő szerepet kap a közös imádkozás, éneklés, a mécseskörök, a Global Sisters-beszélgetések és az ünnepi istentisztelet is.

Szó esik majd a női vállalkozókról, akik a fenntartható jövő felé vezető úton haladnak, továbbá a béke, egyenlőség, befogadás és fenntarthatóság kultúrájának építéséről, arról, hogy mit tehetünk közösen a békéért.

Az UNOSZ éves közgyűlése 2024. szeptember 7-én, szombaton 10 órakor kezdődik, a zászlóanyag bevonulásával a templomba. Az ünnepi esemény alkalmával dr. Kádár Annamária beszélget Al Ghaoui Hesna (Magyarország) riporter-újságíróval, a *Félj bátran* című könyv szerzőjével.

Az UNOSZ résztvevői számára a program 13 óra-
kor alkalmi istentisztelettel, majd a közgyűléssel folytatódik. Ekkor kerül sor a vándorabrosz átadására, a lókodi látogatási program ismertetésére, az éves jelentések elfogadására. A játékos tombolahúzás sem marad el, amelyet Tordán gyakoroltunk először, Lukács Mária választmányi tagunk ötleteként és felajánlásából. A szombati találkozó a jövő évi UNOSZ-konferencia helyszínének a meghatározásával, a *Jöjj, énekelj velem* c. énekkel, valamint a konviktuson elfogyasztandó közös ebéddel zárul.

A világtalálkozó négy napjára jelentkezni az UNOSZ Facebook-oldalán közzétett regisztrációs űrlap személyenkénti kitöltésével lehet 2024. augusztus 15-ig. Azok a személyek, akik ezen időpontig a konferencia teljes időtartamára bejelentkeznek, és befizetik a részvételi díj 50%-át, kedvezményben részesülnek!

A szombati napra, az UNOSZ közgyűlésére szintén augusztus 15-ig lehet bejelentkezni, helységenként és név szerint, az egyházköri nőszövetségi elnököknél.

Amennyiben a regisztrációval kapcsolatban kérdés merül fel, kérjük, írjon a következő címre: unosz@unitarius.org, vagy keresse bizalommal Mátéfi Tímea lelkészt (0746 674 970). A szervezők a programváltoztatás jogát fenntartják.

Szeretettel várunk minden kedves érdeklődőt!

DIMÉNY CSILLA
UNOSZ-elnök

A találkozások ajándéka

Hozzászoktunk immár több mint harminc éve: nyitottak a határok, szabad az utazás országokon és földrészekén át. Ez idő alatt felnőtt több mint egy nemzedék – számukra ez a lehetőség immár teljesen természetes. Mint ahogy az is, hogy egyetemi tanulmányaik helyszínül ma már gyakran választják az anyaországot vagy valamely más európai állam egyetemét. Az idősebb nemzedék egyszerre örül és aggódik – és rögtön tegyük hozzá: így volt ez mindig, minden korban, csak a körülmények változtak nemzedékről nemzedékre. Egy téma, amely összeköti a világot: szüntelen féltés és válaszkeresés: milyen lesz az utánunk jövőknek? Mit hagyunk hátra? Hogyan teremtünk békét – önmagunkban és környezetünkben egyaránt?

Útkeresésünk a béke és a megújulás jegyében: kapcsolódj, alkoss, fejlődj! Ezzel a sokatmondó címmel szervezzük meg idén szeptember elején az unitárius univerzalista és más felekezetű nők negyedik világtalálkozóját. Ezúttal Kolozsvár látja vendégül az eseményt. Világtalálkozó: ízlelgetem a szót. Mit jelent ez a különböző nemzedékeknek? Hogyan köt össze

mindannyiunkat a közös téma, hogyan szól ez a mai hatvan-hetveneseknek, s hát a huszonéveseknek? Máshogyan szólít meg, ez egyértelmű, mint ahogyan az is, hogy fontos a kapcsolódás és az egymás megértése. Ez a világtalálkozó egy újabb híd, hisz földrészekén, etnikai és nyelvi különbözőségeken túl is kapcsolódni kell! Összeköt a béke igénye, a nemzedékek közti ellentétek és egyensúlyok, az élet nagy kérdéseire keresett válaszok.

Itt a lehetőség: éljünk vele! Kapcsolódjunk, töltődünk, segítsük egymást! Az előkészített programterv ígéretes: ihletet meríthetünk jeles előadóinktól, közös áhítatok és műhelymunkák segítik a lelki, szellemi fejlődést. Minden találkozás, amely a szünetekben, étkezések közben, a folyosókon csak úgy megtörténik ilyenkor: ajándék. Lényege ott vagy később ölt testet. Aki volt már részese hasonlóknak, tudja. Aki még nem, az ezúttal kipróbálhatja. Mi ott leszünk, és várjuk! Töltődjön, kapcsolódjon a világon élő unitárius, unitárius univerzalista és más felekezetű nőikkel együtt!

SÁNDOR KRISZTINA
főgondnok,

a világtalálkozó erdélyi társelnöke

Ízelítő a programból

Mécseskör (Chalice Circles)

A mécseskörök kics csoportos imaalkalmak, amelyek célja, hogy elmélkedés, személyes megosztás és elcsendesedés révén elősegítsék a lelki elmélyülést és a résztvevők közötti kapcsolatokat.

Minden kör 8-10 főnek ad helyet egy angol és egy magyar nyelvű vezetővel. A mécseskör egy adott, egyszerű struktúrát követ, amelynek célja támogatni, hogy a tagjai minél több szálon kapcsolódjanak a konferencia témáival, saját belső lelki forrásaikkal, és hogy élő kapcsolat alakuljon ki a csoport tagjai között.

Akár új nekünk, akár régóta ismerjük, a mécseskörök mindenki számára gazdagító élményt nyújtanak, különösen a konferencia sodró programjai között biztosítják a nyugalom és a kapcsolódás szigetét.

Mi történik egy mécseskör-összejövetelen?

Összpontosítunk: rövid, csendes idő, amely lehetővé teszi, hogy a résztvevők kilépjenek kicsit a forga-

tagból, és megtalálják a nyugodt középpontot, ahonnan elindulhatnak.

Mécses gyújtása és egy szöveg felolvasása.

Bejelentkezés: a résztvevők röviden megosztják egymással, hogy most mi van a szívükben és az elméjükben.

Témamegosztás: a témák kapcsolódnak a konferencián és az istentiszteleteken hallott tartalmakhoz, ezúttal is van lehetőség a személyes gondolatok megosztására.

Kijelentkezés: mécses eloltása.

Zárószavak.

„Van a meghallgatásnak, az egymásra figyelésnek egy olyan minősége, amely egy körben lehetséges. Egy olyan körben, amelyben a résztvevők az egymásra való odafigyelésükkel olyan teret teremtenek, amelyben minden egyes ember hangot adhat élete igazságának.” (Rebecca Parker unitárius teológus)

Szeretettel várunk minden kedves érdeklődőt!

DENISE TRACY, NAGY ADÉL,
BARTHA MÁRIA ZSUZSÁNNA

Nemzetközi nőtestvérek párbeszéd (Global Sisters Conversation)

A negyedik világtalálkozón a nemzetközi nőtestvérek párbeszédének szekcióját Laura Pistarini Teixeira Nunes vezeti.

A nemzetközi nőtestvérek párbeszéd folytatja a korábbi világtalálkozók hagyományát, és a nők életét helyi és globális szinten befolyásoló aktuális problémák közös megértésére, valamint a megoldási módok kidolgozására összpontosít.

A negyedik világtalálkozón konstruktív párbeszédet folytatunk az egymást keresztező globális válságokról, bizonytalanságokról, valamint a békét és biztonságot fenyegető veszélyekről, amelyek mind aránytalanul nagy mértékben érintik a nőket és lányokat. Célunk, hogy elősegítsük az unitárius és unitárius univerzalista nők nemzetközi közösségét, a közös hangot, valamint az erős és hatékony partnerségeket egy igazságosabb, békésebb és fenntarthatóbb jövő felé.

„Amellett köteleztem el magam, hogy elősegítem az európai békére vonatkozó jövőképünk és stratégiánk folyamatos alakítását történelmünk e nehéz és

fájdalmas időszakában.” (Laura Pistarini Teixeira Nunes)

Laura Pistarini Teixeira Nunes a braziliai Sao Paulóból származik, és Kolozsváron él. A PATRIR (Peace Action Training and Research Institute of Romania), a Romániai Békeintézet béketeremtési tanácsadója és programvezetője. A PATRIR-nél betöltött szerepében a hosszú távú gyógyítás/megbékítés mellett kötelezte el magát, és támogatja az ukrán civil társadalmat a békeoktatásban, a fiatalok szerepvállalásának erősítésében és a megbékélésben.

A Fiatal Békeépítők Egyesült Hálózatának (UNOY – United Network of Young Peacebuilders) európai regionális koordinátoraként Laura az európai régióban 25 tagszervezet erőfeszítéseit koordinálja.

Beválasztották a Kofi Annan Alapítvány Changemakers 2024 (a. m. a változás elősegítői 2024) nevű kezdeményezésébe, amely fiatal vezetőket von be a generációk közötti párbeszédbe, elősegítve a kölcsönös tanulást és együttműködést, valamint feltárva azokat a lehetőségeket, amelyekkel a mai kihívások pozitív kezelésére irányuló képességüket fejleszthetik.

Fordította NAGY ADÉL

Antal Hajnal

Antal Hajnal vállalkozó, a Selected Bags és az Exuviae márkák alapítója, kommunikációs szakember és környezetvédelmi aktivista. Hajni 2013-ban alapította meg a Selected Bagset, majd 2023-ban létrehozta második márkáját, az Exuviaet. Az elmúlt tizenegy évben több mint tíz tonna papírt és több tonna bőrt, műszőrmét és más textíliát hasznosított újra. A 2022-es román divathét fiatal tervezők platformjának egyik díjnyertes tervezője, számos hazai és nemzetközi divatesemény állandó szereplője, az erdélyi divatszektor meghatározó alakja. Alkotásai az újrahasznosítás, értékteremtés és divat találkozásából születnek meg, munkássága és kitartása példaértékű a fiatal generáció számára.

A műhelymunka címe: *Az átváltozás művészete (The art of transformation).*

A workshop arról szól, hogy hogyan tudnánk könnyedén a kevésből többet, a többből kevesebbet varázsolni. Hogyan vonjuk be az újrahasznosított alapanyagokat a hétköznapi ruhatárunkba, hogyan emeljük ki nőiességünket, hogyan tanuljuk meg megszeretni magunkat úgy, hogy közben visszataláljunk valódi önmagunkhoz.

Az interaktív workshop során konkrét példával támasztjuk alá azt, hogy milyen sokat jelent önmagunk elfogadása, hogy a magunkról alkotott pozitív vagy éppen negatív összkép miként tudja befolyásolni a rólunk/általunk készített fotókat, kép- és videóanyagokat, és a ma nagyon népszerű Instagram világában, a közösségi média korszakában miként tudja maximalizálni a trendiségünket, egyéni stílusunkat, üzleti és személyes kommunikációnkat, én márkánkat és a rólunk alkotott képet.

Csatlakozz hozzánk, és találj vissza önmagadhoz!

Al Ghaoui Hesna

Al Ghaoui Hesna író, Prima Primissima díjas újságíró, egykori háborús tudósító és televíziós riporter, rezilienciatréner, a *Félj bátran* című könyv szerzője, aki korábban számos konfliktuszónában forgatott riportfilmeket. Saját műsorával, a *Bábel* elsősorban az emberi viselkedés mozgatórugóit járta körbe. Munkája során megdöbbenne figyelte meg a félelem pszichés és fizikai hatását nemcsak a rettegő lakosságon, hanem a katonákon, a többi újságírón és saját magán is. Ezért kezdett később alaposabban foglalkozni a témával, amelyről könyvet is írt *Félj bátran* címmel, amellel érvelve, hogy a félelmet lehet hajtóerőként is használni az életünkben, nem csupán háborús tudósítóként, hanem szülőként, társként, al-

kotóként, alkalmazottként vagy épp vezetőként a mindennapok során is. Kétgyermekes anyaként a félelem és a bátorság témájával a gyerekeket is megszólította, *Holli, a hős* és a *Soha ne add fel* című gyerek-könyveivel.

Legújabb kutatási témája a lelki alkalmazkodóképesség és a poszttraumás növekedés (PTG), amelyet egy Fulbright kutatói ösztöndíj révén a kaliforniai Berkeley Egyetemen is tanulmányozott. 2024-ben egy norvég pszichológussal együttműködve egy applikációt fejlesztett ki Magic Mitten néven, amely háborús élmények feldolgozásában és a szorongás csökkentésében segít gyerekeknek.

Munkája mellett a Hősök Tere Alapítvány jószolgálati nagykövete és a tehetséggondozást támogató Edison platform gondolkodói körének tagja.

Csáki Rozália

Előadás és műhelymunka címe: *Reziliencia: avagy hogyan gazdálkodjunk jól a belső erőnkkel?*

Nem sokat tudtam a rezilienciáról mindaddig, amíg a Covid nem sodort kiszámíthatatlan helyzetekbe, amelyekben helyt kellett állnom. Aztán egy komoly kiégés szembesített azzal, hogy változtat-

nom kell az életemen, amiben közösségek építésével, szervezetvezetéssel és fejlesztéssel foglalkoztam évtizedeken keresztül. Sikertől felállnom. Kétgyermekes édesanya vagyok és újrafoglaltam az életem. Ma tudatosabban vigyázok az energiáimra és segíteni szeretnék másoknak megelőzni a kiégést. Ezért foglalkozom a reziliencia témájával.

Jakabházi Réka

Előadás és műhelymunka címe: *Történelmi traumák kollektív emlékezeti feldolgozása irodalmi alkotásokon keresztül.*

Dr. Jakabházi Réka irodalomtörténész, a kolozsvári Babeş-Bolyai Tudományegyetem német nyelv és irodalom tanszékén docens. Szakterülete az erdélyi német nyelvű irodalom, összehasonlító (német–magyar–román) irodalom- és kultúratudomány, illetve a kortárs irodalom jelenségeinek elhelyezése intermedialis, in-

terkulturális és társadalmi kontextusban. Számos könyvet, tudományos tanulmányt és cikket publikált ezeken a kutatási területeken. A Kolozsvár-Belvárosi Unitárius Egyházközség tagja.

Interaktív workshopunk betekintést nyújt a pszichológia és az irodalom kapcsolódási pontjaiba, és lehetőséget ad a résztvevőknek arra, hogy kipróbálják, hogyan dolgozunk irodalmi szövegekkel a történelmi traumák feldolgozásában. A workshop célja, hogy bemutassa, hogyan lehet nagy történelmi traumákat – például háborúkat – rövid terjedelmű irodalmi

alkotásokon keresztül, az érzelmekre hatva megjeleníteni. A résztvevők megismerhetik, hogyan alkalmazzák az írók a „kevesebb több” elvét az elhallgatások, metaforák és egyéb irodalmi eszközök használatával, hogy megszólítsák az olvasót és közelebb hoz-

zák a megélt történelmi traumákat. Megvizsgáljuk, hogyan sikerül az alkotóknak nemcsak tükrözni a történelmi traumák hatásait, hanem feloldozási és feldolgozási lehetőségeket is kínálni műveiken keresztül.

Kádár Annamária

Dr. Kádár Annamária egyetemi docens, pszichoterapeuta, tréner, író Marosvásárhelyen született. Tanítóképzőben érettségizett, majd 1999-ben a kolozsvári Babeş–Bolyai Tudományegyetem Pszichológia és Neveléstudományok Karán szerezte pszichológusi oklevelét.

Az Eötvös Loránd Tudományegyetem Pedagógiai és Pszichológiai Karán, a Kognitív Fejlődés programon végezte doktori tanulmányait, amellyel párhuzamosan a Budapesti Műszaki Egyetemen szerezte meg munka- és szervezetszociológusi szakképesítését. Családterápia, valamint relaxáció és szimbólumterápia iránzatokban képződött tovább.

Dolgozott iskolapszichológusként, valamint egyetemi adjunktusként a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetemen.

Jelenleg a Babeş–Bolyai Tudományegyetem marosvásárhelyi kirendeltségén tanít, az óvoda és elemi oktatás pedagógiája szakon.

Munkája a hobbija is egyben, nagy szerelme a tréningszakma, itt érzi magát legotthonosabban. Csapatépítő, kommunikációs, tárgyalástechnikai, vezetői és érzelmi intelligencia fejlesztését célzó tréningeket tart az M&Co Europe tréningcégnél.

Az Erdély FM rádió *Pszichotrillák* című heti élő műsorának meghívott szakértője és társszerkesztője.

Hiszi, hogy a fejlődés igazi mozgatórugója a komfortzóna elhagyása, hogy a legfontosabb személyes érték a hitelesség, a legmélyebb erőforrás a játékoság és a mese, valamint hogy igazi teljesítmény a csapatmunka által érhető el. Ebben próbál segíteni azoknak, akikkel munkája során kapcsolatba kerül.

Kutatási és érdeklődési területei: érzelmi intelligencia, flow-élmény, csoportokkal való munka módszertana, asszertivitás, személyiségfejlesztés, önismeret, narratívumok tartalomelemzése, fogalmazási képesség fejlődése és fejlesztése, olvasóvá nevelés, a mese gyógyító ereje, peda-

gógusi hivatás és személyiség alakítása, valamint a játék szerepe a gyerek személyiségfejlődésében.

Keresztesi Polixéna

1999 óta iskolapszichológusként dolgozom a kolozsvári Brassai Sámuel Elméleti Líceumban és a János Zsigmond Unitárius Kollégiumban. Munkám során többnyire egyénileg foglalkozom a gyerekekkel, tanulási, viselkedési és érzelmi problémáival küzdő gyerekeknek és szüleiknek igyekszem segíteni.

Az iskolai tevékenységeim során prevencióval is foglalkozom, mint pl. szexuális nevelés, drog-

prevenció, iskolai bántalmazás, stresszkezelés.

A műhelymunkám címe: *Stresszkezelés lelki egészségünk védelmére*. A stressz életünk része, természetes, naponta átéljük és megküzdünk vele. Többnyire ösztönösen próbáljuk csökkenteni a bennünk lévő feszültséget. Amennyiben nem megfelelően kezeljük a hosszan tartó, erős intenzitású stresszt, ez komoly következményekkel járhat, érzelmi problémákat, szorongást, depressziót okozhat, akár megbete-

gedéshez is vezethet. A workshop során közösen térképezzük fel azt, hogy mit jelent számunkra a stressz, mi vált ki bennünk stresszes állapotot. Hangsúlyt fektetünk arra, hogy felismerjük és tudatosítsuk magunkban azokat a testi, érzelmi és viselkedésbeli tüneteket, amelyek erre utalnak. Megismerkedhetünk

különböző hatékony megküzdési stratégiákkal, stresszkezelési technikákkal, valamint az önismereti gyakorlatok által segítünk megtalálni és aktiválni a bennünk levő erőforrásokat.

A műhelymunkára maximum tizenöt személyt várok.

Koppándi Éva

Két éve foglalkozom gerincjóga-
oktatással, én magam pedig
nyolc esztendeje gyakorlom.
Szenvedélyem a mozgás, a jóga
rendszere hozta el azt az utat,
amelyen biztonsággal járhatok,
és amelyet taníthatok. A helyes
légzés és a relaxáció épp olyan
fontos számomra, mint maga a
mozgás.

Úgy hiszem, hogy a mai em-
bernek nagyon fontos lenne
rendszeresen gyakorolni ezt a
mozgásformát, hiszen a mozgás-
szegény életmód, az ülőmunka

okozta hátrányok, a stressz el-
lensúlyozására kiválóan alkal-
mas.

A gerincjóga olyan modern
mozgásterápia, amely a hátha
jóga eszköztárát ötvözi az ana-
tómiai alapmozgásokra épülő
gyakorlatsorokkal. Módszere-
sen és hatékonyan erősíti, mobi-
lizálja és nyújtja a fizikai testet,
segíti a tudatos légzést, vala-
mint a relaxációra való készsé-
get. Kezdő és haladó jogázók
számára is alkalmas mozgás-
forma.

A konferencia alatt reggelente
Équilibra gerincjógát tartok.

Maureen K. Porter

Maureen K. Porter közel 20 éve aktív tagja a Pitts-
burghi Első Unitárius Egyházközségnek. Tagja volt a
Szociális Igazságossági Alap Bi-
zottságának, az egyetemi lel-
készségi alapítványnak, és ta-
nácsadóként működött a vallási
oktatásban. Folyamatos kapcso-
latot ápolt az indiai Khászi-
dombok között élő unitáriusok-
kal, tanúja lehetett az Annie
Margaret Barr Iskola növekedé-
sének, amelyet a pittsburghi
gyülekezet oly nagylelkűen tá-
mogat. A partnerségi csapattal
együtt több táncos és zenés va-
sárnapi istentiszteletet hozott
létre a Khászi-dombok között élő
indiai unitáriusoknak. Antropo-
lógusként történetmeséléseivel rendszeresen tisztelg
más unitárius univerzalista közösségek kultúrája
előtt, hiszen tudja, minden kultúra egyedi, és ez teszi
különlegessé minden unitárius univerzalista közös-
ség teológiáját.

Maureen K. Porter érdeklődése a nemzetközi cse-
reprogramok és a világpolgárság iránt a Rotary Ex-
change nyugat-németországi diákjaként kezdődött.
Az összehasonlító és nemzetközi oktatáspolitikai
professzoraként munkája során
a Világbankkal Egyiptomban,
a Smithsonian-intézettel és az
Egyesült Államok Oktatási Mi-
nisztériumával Washingtonban,
a Fulbright-programmal Etiópiá-
ban és Kenyában, valamint a
Nemzeti Tudományos Alapít-
vánnyal az AEÁ-ban végzett ta-
nácsadói munkával gazdago-
dott. Jelenleg az európai múzeu-
mok dekolonizációjával foglalko-
zik a globális megbékélési pro-
jektek részeként. Az IISE társve-
zetőjeként a kezdődő nemzetközi
partnerségeket ápolja, és nagy

örömét leli abban, hogy mentorálja a diákokat, akik
globális állampolgárként és a változás előidézőiként
alakítják ki identitásukat.

Maureen K. Porter több nyelven publikált és tar-
tott előadásokat a női vezetésről, és hozzájárult a

nemzetközi nem kormányzati szervezetek programjaihoz, amelyek célja a nemek közötti egyenlőség erősítése. Hosszú ideje tagja az IISE nemek, szexualitás és női tanulmányok programja irányítóbizottságának. Alapkursusokat tart a nemek és az oktatás témakörében, valamint antropológiai szemináriumokat szervez a demokratikus kompetenciák előmozdításáról, a kulturálisan érzékeny kutatási repertoár kialakításáról és az őslakosok oktatásának legjobb gyakorlatából való tanulásról. Számos művészeti alapú pedagógiai módszert és tapasztalati tanulást alkalmaz, amelyek a diákokat az osztályteremből is kihozzák.

Maureen K. Porter egész életében szívesen szőtt. Földművelő nagymamája és édesanyja táplálták a varrás, a festés, a szövés és a szőnyegkészítés iránti szenvedélyét gyermekkorában, később már a megyei és állami vásárokon is kiállította munkáit. Ezt az elkötelezettségét a nők szerepének bemutatása iránt a mexikói MUREM (Museo de Ropa Étnica de México) hagyományos ruházati múzeummal és a perui Andok hegységben élő őslakos szövőkkal folytatott textilművészeti konzultációi révén folytatja (ahol egy évtizeden át tervezett és vezetett szolgálati tanulási programokat). Örömmel készíti paplanokat minden egyes PhD-diplomása számára, hogy így köszöntse őket.

László Éva

Pszichológus, a Babeş–Bolyai Tudományegyetem Szociológia és Szociális Munka Karának oktatója, a Magyar Szociológia és Szociális Munka Tanszék igazgatója.

Több mint húszéves tapasztalata van a bántalmazás és a kiszármányolás áldozatainak védelmének területén. Dolgozott tanácsadó központban és menhelyen. Több áldozat- és gyermekjogvédelmi csoport, illetve hálózat tagja.

A műhelymunka címe: *Légy te a változás – Egészséges kapcsolatok építése és a nők elleni erőszak megelőzése*. A nők elleni erőszak, mint általában az erőszak, az erős indulatok mellett gyakran tehetetlenséget vált ki. Vagy tettvágyat. „De ... mit tehetek én?” – szegeznek nekünk, a témával foglalkozó szakembereknek a kérdést különböző találkozókra. Ezen a workshopon ezt a kérdést járjuk körül. Közös térképezünk fel olyan válaszokat, amelyekből mindenki saját maga számára kiválaszthatja a hozzá leginkább talált.

Moldován-Szeredai Noémi

Moldován-Szeredai Noémi unitárius lelkész és gyógynövényeszerető vagyok, s e kettő találkozását, életem két fontos részét öleli fel a „levendulás lelkész” önmeghatározás. A természethez kapcsolódás szerves része az istenihez való kapcsolódásnak, s az emberi lélek teljességéhez mindkettőre szükség van.

A Lavanda Montana Transylvania márkanév alatt a Hargita megyei csekefalvi biolevendulásunk hangulatát és termékeit mutatjuk be a gyógynövényeszerető és -tisztelő közösségnek. Tizenegy éve telepítettük a szinte egyhektáros ültetvényünket, és így nemcsak vadon termő gyógy-

növényeket gyűjtünk és dolgozunk fel, hanem intenzíven dolgozunk a levendulásban. Aki betekint életünkbe, az látja, hogy mi kapáljuk, szeretgetjük a levendulát, szüreteljük, készítjük az illóolajat és a levendulás termékek nagy választékát. Kínálatunk széleskörű, elsősorban levendulás termékeket, levendulaszörpöt, illóolajat és natúrkozmetikumokat, de köhögés elleni szörpöket, tinktúrákat és kecsketejes gyógyszappanokat is készítünk.

A műhelymunka címe: *Lélek és levendula*.

A workshop alkalmával betekintést nyerhetnek levendulás titkokba, gyógynövényes praktikákba, és saját kezűleg készített gyógynövényes terméket is hazavihetnek.

A Marosi Unitárius Egyházkör nőszövetségeinek évi rendes találkozójáról

„Nem tudjátok-é, hogy ti Isten temploma vagytok, és az Isten lelke lakozik bennetek?” (1Kor 3,16) E gyönyörű bibliai vers fogadja az erdőszentgyörgyi unitárius templomba érkezőket, amely idén ünnepli fennállásának 20. évfordulóját. A Marosi Unitárius Egyházkör nőszövetségei idén július 20-án tartották évi rendes közgyűlésüket e templomban. A helyi nőszövetségi tagok öröme nagyon szép számban érkeztek a Maros körüli nőszövetségek képviselői, akiket kávéval, pogácsával, szendviccselel, dinnyével és hideg vízzel kínáltak. A szívélyes üdvözlések után mindenki elfoglalta helyét a templomban. A közgyűlést Fazakas Angéla Melinda egyházköri elnök asszony vezette. Az unitárius induló ritmusára bevonultak zászlós asszonyaink. Miután megtörtént a szalagtűzés, Fazakas Angéla Melinda köszöntötte a jelenlévőket. Megköszönte a helyi gyülekezetnek, valamint Tamási Noémi lelkésznek, hogy első felkérésre, gondolkodás nélkül igent mondtak a szervezésre. A hivatalos megnyitást újabb köszöntőbeszédnek követték. Tamási Noémi helyi lelkész üdvözölte a nőszövetségi tagokat. Megköszönte, hogy ebben a rendkívüli meleg időben is ilyen sokan megtiszteltek jelenlétükkel. Andorkó Rozália, az UNOSZ alelnöke köszöntőjében kiemelte, szükség, hogy helyt álljunk, hogy közösségünk ne essen szét. Szász Levente alpolgármester, a város leendő polgármestere üdvözölte a nőszövetségek tagjait, és jó tanácskozást, időtöltést kívánt mindenkinek. Fazakas Lajos Levente esperes beszédében rámutatott a templom belső falán ékeskedő bibliai idézet szépségére. Ezt követően egyházköri elnökünk ismertette az egyházközségek nőszövetségi tevékenységeit. A részletes, valamint tartalmas beszámolókat az igazolják, hogy asszonyaink mindig aktívak voltak, és folyamatosan jelen vannak a közösségek életében.

A körüli vándorabrosz átadása mindig meghatározó mozzanata a találkozóknak, hiszen az abrosz az összetartozásunk jelképe. Idén a bözödi nőszövetség tagjai adták át az erdőszentgyörgyi nőszövetség legidősebb és legfiatalabb tagjának az abroszt.

Az Erdőszentgyörgyi Unitárius Egyházkör ifjúsági csoportja verscsokorral színesítette az együttlétet.

A konferencián meghívott vendégünk volt Balázs Fülöp Ildikó, aki *Egészségünkre figyelve, avagy a pillanatban való létezés* címmel tartott előadást. Balázs Fülöp Ildikó egészségügyi asszisztens, életmódvezetési tanácsadó, előadásában az elsősegélynyújtás fontosságára helyezte a hangsúlyt. Úgy gondolom, mindannyian hasznosítani tudjuk a tőle kapott intelmeket.

Az istentiszteletet Jakab Emese lelkész tartotta, az énekvezérei teendőket Szász Angéla látta el.

A közebed elfogyasztása után záróprogramként a nőszövetség tagjai meglátogatták a Rhédey-kastélyt, amelyben csodálatos időutazás részesei lehettek. Gyönyörű volt látni, hallani a múlt eseményeit. A kastély a mai formáját 1809-ben nyerte el. Gróf Rhédey László a család tulajdonában lévő kastélyt 1807–1809 között építtette újra, annak anyagát részben felhasználva. Ezt a tényt igazolják pincéjének vastag falai, amelyeket részben meghagytak az újjáépítésnél. A régi kastély építési ideje 1663. A jelenlegi kastély helyén egy díszes régi kastély állt, amelynek rendkívül magas bástyái, díszes termei voltak. A régi kastély tulajdonosa a Kornis-család volt, 1629-től pedig gróf Rhédeyek. A kisérei gróf Rhédey család az Aba nemzetségből ered. Az erdélyi ág I. Rhédey Jánostól származik, aki 1639-ben cserélte el testvérével, I. Rhédey Istvánnal magyarországi jószágait, és telepedett le Erdélyben. Ő kapta Bethlen Gábortól Erdőszentgyörgyöt birtokul. A Rhédey-birtokot 1885-ben a kastéllyal együtt eladták Schuller Rudolf nagybirtokosnak. A kastélyt a román állam 1935-ben megvásárolta közigazgatási célokra. 1948-ban államosították, itt rendezték be az erdőszentgyörgyi rajoni székhely adminisztrációját, majd évekig iskolaként működött. 2019 szeptemberében a kastély öt emeleti szobájában megnyitották a *Mysteria Residentiae Rhédey* c. kiállítást, amely modern technológiával, látványelemekkel, korabeli bútorokkal mutatja be a Rhédey család, illetve a tragikus sorsú Claudia grófkisasszony életét. 2018-ban két európai uniós pályázatot nyert meg az önkormányzat, amellyel a kastély körüli teret és parkot állították helyre.

Hála és köszönet melengeti szívemet és lelkemet. Hálával és köszönettel tartozom asszonytársaimnak, akik mindvégig jelen voltak, mindent megtettek azért, hogy a találkozó feledhetetlen, szép emlék maradjon mindannyiunk számára. Köszönöm, hogy házigazdái lehettünk e csodálatos eseménynek. Köszönöm a résztvevőknek, meghívottaknak, hogy otthon hagyva munkájukat a találkozás örömét választották. Jó volt együtt lenni, kapcsolatainkat erősíteni.

Köszönet a Marosi Unitárius Egyházkör esperesi hivatalának az anyagi támogatásért.

Isten áldjon bennünket, találkozzunk jövőre!

JÓZSA ESZTER

Az örök igazság titkának őrzői és hirdetői

NAGY NORBERT

Ünneplő Gyülekezet!

Nagyon szerettem volna, ha ez a pillanat sosem jön el. És nagyon szerettem volna, ha mégis eljön, mindannyian itt állhassunk most azokkal, akikkel együtt indultunk el ezen az úton. De a végzés pillanata elérkezett, és barátaink egy része nem állhat most itt, ezért minden okunk megvan arra, hogy ezen az alkalmon a hiányra és az elmúlásra gondoljunk.

Mindezek ellenére most mégis arról szeretnék beszélni, ami örök. Arról, amit nem tudnak elvenni tőlünk, amelynek nincs kezdete és nincs vége, amelyben nem hagynak el, és amelyben mi sem hagyunk el. Mert itt állva, szembenézve a véggel, az elmúlással és a hiánnyal, figyelmünk egy mélyebb igazságra irányul. Egy igazságra, amely örök, amely örökre velünk marad, és amelyet mostantól kezdve őriznünk kell.

Ezt az örök titkot szeretném megvilágítani, de nemcsak azok alapján, amit megtanultunk, és tudásként magunkkal viszünk, hanem főként azok alapján, amit megtapasztaltunk, és ami azóta is élő és eleven formálója életünknek. Mert a teológiai oktatás és nevelés, amelyben részünk volt, egy olyan több mint 450 éves múltra tekint vissza, amelyben a tudás és az erkölcs kéz a kézben haladt. És így volt ez a mi esetünkben is.

Unitárius teológiát végeztünk – és ha megkérdeznék most, hogy mit tudunk a szeretetről, akkor elmondhatnánk a szeretet kettős parancsolatának exegetikai értelmezését, de helyette inkább elmondok egy történetet, hogy milyen volt, amikor elsőévesen a Dávid Ferenc imaterem pislákoló, sárga fényében hajnalig tartottuk egymásban a lelket az első précesima megtanulásakor, és addig nem feküdt le egyikünk sem, amíg mindenki meg nem tudta tanulni a szövegét, mert a szeretet testvéri közösséggé formált bennünket.

És kérdezhetnék Isten országáról is. És válaszolhatnék akár görögül is, beszélvén a Basileia Tou Theouról, de inkább újra egy történetet mondanék, és elmesélném, hogy milyen az, amikor egy gyerektáborban hozzánk bújik egy-egy gyermek, és talán karjaink között érzi meg először életében a biztonságot és a megértést, mert onnan, ahonnan jött, nem tapasztalhatta ezt meg, és oltalmunkat megérezve, először kezd hinni abban, hogy Isten őt is szereti, hogy ő is részese Isten országa jelenvalóságának. Vagy Isten or-

szága kapcsán beszélhetnék ugyanúgy a nyári egyletes rendezvényekről, hogy milyen az, amikor 4-500 ifjú hisz abban, hogy a közösség ereje a különbözőségek elfogadásában rejlik, és amikor a túlvilági időtápasztalat szerint élő szervezők, akiknek 2-3 órát tart egy éjszaka, látják kamaszok százaitól a feltételek nélküli elfogadást, akkor érzik, itt van, jelen van, közöttünk van Isten országa.

És kérdezhetnék arról, hogy mi a jó prédikáció vagy imádság titka, és válaszolhatnánk hosszú amerikai nevekkel és módszertanokkal, de helyette inkább arról mesélnék, hogy milyen leülni egy betegségtől szenvedő, élete végén járó idős ember ágyának szélére egy homályos falusi házban, és milyen, amikor összekulcsolják a kezünket és némán, szavak nélkül, sóhajokkal morzsolják el az élet fohását.

És ugyanúgy megkérdezhetnék most arról, hogy mi a hit, és válaszolhatnánk a rendszeres teológia és a hittan fogalmaival. De ebben a pillanatban, amikor a teológiai hallgató-éveink utolsó napján rákérdezzük életünk értelmére, akkor a biztos válaszok helyett talán őszintébb saját hitvallásunk megfogalmazása, amellyel most elindulunk a lelkészi szolgálat útján.

Mert bár tudjuk, hogy nem lesz könnyű, mi azért hisszük, hogy ez a leggyönyörűbb út, amire elhívást kaphattunk. És hiába mondják, hogy számok, statisztikák, státuskutatások ellen van minden, hiába mondják, hogy templomaink kiüresedtek, hiába mondják, hogy az emberek már nem vallásosak, mert amíg lesz ember, akinek szüksége van lelkészre, addig fontos a munkánk, és hiszünk abban, hogy ezen az úton a jó Isten előttünk megy. Mert Mózes szavait idézve mondjuk most mi is: „ha nem jön velünk a te orcád, akkor inkább ne vigyél minket sem tovább.” (2Móz 33,15)

Ünneplő Gyülekezet, Kedves Testvéreim! Arról, ami örök és végtelen, csak a hiány és elmúlás pillanatában lehet őszintén beszélni. És igen, be kell vallanunk, hogy fáj most a tanáraink, a társaink, a személyzet, a biztonságot nyújtó intézet, az iskola és templom elvesztése.

Ugyanakkor ez az a pillanat, amikor átjár a hála érzésre, mert ráébredünk arra, hogy semmi nem múlik el, amit itt tanultunk és tapasztaltunk, mert minden az örök igazságban gyökerezett. És bár elmegyünk most, egy életre meghatároz bennünket az, amit itt átélhettünk.

Ilyen volt, amikor tanáraink tartották értünk a hátukat kollégáik vagy az intézet előtt, mert az ember fontosabb volt nekik, mint az előttük álló diák. Ők a példa arra, hogy a lelkészképzésnek elhivatott nevelőkre van szüksége, és ők mutatták meg azt is, hogy a tudományos munka elengedhetetlenül fontos egyházunk jövője számára. Emberségük örök.

Az örök igazsághoz tartozik, hogy bár társaink már nem lesznek ilyen formában mellettünk, egy életre meghatároznak azok a közös beszélgetések, amikor hosszú éjszakákon át értekeztünk társadalmi, politikai felelősségvállalásról, és titánbecsületet fogadtunk, hogy kikerülve innen megpróbálunk majd tenni a társadalmi igazságtalanság, az elnyomás, a megbélyegzés ellen. Ifjúságunk hite, idealizmusa örök.

És végül, legfontosabb szempontként el kell mondanunk, hogy az örök igazsághoz tartozik az a szülői, támogatói segítség, amelyet az elmúlt évek alatt kaptunk. Mert soha nem múlik annak az érzése, amikor tudatosult bennünk, hogy milyen áldozattal jár szüleinknek, hogy mi itt lehessünk, hogy talán sokszor még ők sem tudták, hogy miből teremtik elő a költséget gyermekük kolozsvári továbbtanulásához. De megtették, mert hittek bennünk. Megtették, mert szeretetük a szeretet-Isten legtökéletesebb továbbtüköröződése. Köszönjük hát most minden szülőnek, rokonnak, ismerősnek, aki támogatta az elmúlt éveinket és hozzáállásával önfeláldozásra, feltételek nélküli segítségnyújtásra tanított bennünket is. Szeretetük örök.

Ünneplő Gyülekezet! Minden, ami itt volt, az életre nevelt, mert az élet hivatására kaptunk elhívást. Az élet, az örök élet igazságának őrzésére és hirdetésére. Ez az a titok, amelyet itt megtanultunk és megtapasztaltunk, amely együtt formálódott a tudás és az erények évszázadokra visszanyúló közös alapján.

Hiszünk benne, hogy amíg lelkeszi szolgáltunk ezekre az alapokra van építve, addig bárhova is kerüljünk, választ tudunk majd adni a hiány és az elmúlás nehézségére az örök élet igazságának feltárásával. És így, ezekre emlékezve, most már mi is érezzük, hogy teológusi életünknek sosem lesz vége és testvérré nőtt barátaink is örökre velünk vannak. Ez az örök élet titka. Ennek válunk most mi is őrzőivé.

Isten áldjon és óvjon mindannyiunkat!
Kolozsvár, 2024. június 30.

Meghívó az ArtZ – 5. ODFIE Összművészeti Találkozóra

Az Országos Dávid Ferenc Ifjúsági Egylet immáron ötödik alkalommal szervezi meg augusztus 15–18. között Tusnádfürdőn az ArtZ – ODFIE Összművészeti Találkozót.

Szervezetünk húsz éven át folyamatosan megújuló erővel szervezte meg a tavaszi Versmondó- és Népdaléneklő Versenyét és a nyári Színjátszó Találkozóját, 2017 óta azonban fiatal lendülettel teret nyitottunk hét másik művészeti ágak is. Az elmúlt évekhez képest idén az alábbi művészeti kategóriákban mérhetik össze tehetségüket és fejleszthetik magukat a résztvevők: színjátszás, slam poetry, kreatív írás, vers, zene, tánc, népdal-népzene-néptánc, fotó-film, kézművesség és képzőművészet.

A rendezvény játékosan az ArtZ nevet viseli, az „Art” a művészeti ágakra, a „Z” pedig az egész számok

halmazának jeleként ezek sokféleségére utal. A rendezvény megnyitójára csütörtökön, augusztus 15-én kerül sor a Kriza János-csűrben. Az ArtZ vasárnap, augusztus 18-án istentisztelettel ér véget.

Nagy örömet jelentene számunkra, ha a kedves olvasó továbbadná e hírt, majd ellátogatna rendezvényünkre. A fiatal művészek előadásai és alkotásai megtekinthetőek, ezek mellett pedig jó szívvel ajánljuk a nyitó és záró istentiszteletet. Jöjjenek, tartsanak velünk a nyár legnagyobb egyletes rendezvényén, ahol akár félezer ifjúsági egyletessel is találkozhatnak.

Bízunk benne, hogy e pár napot igazi egyletes hangulatban töltjük el, és így együtt adjuk ArtZunkat a művészetekhez. Kérdések esetén keressék bizalommal Magyarai Zita Emesét, az ODFIE elnökét; Ilkei Árpádot, az ODFIE alelnökét, az ArtZ főszervezőjét; vagy Széles Lászlót, a rendezvény helyszíni főszervezőjét.

Addig is ne feledjék, nincs nyár ODFIE nélkül!

Ima lassulásért		1.	Népies dalok	Mangán, hidrogén vegyjéle	2.	Személy, tárgy érzékelhető volta	Idősebb (röv.) Rag, a -be párja	Nyugtalanul szorongó	Résszerű nyílás	Rózsaszín tollú, karsú gázló-madarak
Mózes első könyvéből idézünk.		Tér közepel!			A					A
Élőlénynek létezéshez szükséges feltételeket biztosító tér, terület	Lengyel pénznem 3.	Tizenegy (francia) Vékni-szeletek!				Fazekas használja Mihelyst, a végén!				
Nagyon későn Három duplája				El- vagy abbahagy Töltött részecske			Virág-hagyma Erősen rázkódó			
		Edényből kifolyatod Kutyák						Ajánlatban van! Színméz-cseppek!		
Hárman a gyerekek közül!			Össze-vissza tol! Kovács eszköze			Polinéziai állam Antilop testrésze!				
		Gaztett, galádság Színültig megtölté					Ruhát tisztít Az egyik érzékelést			
A j betű-párja Becézett Etelka				...-attól Némileg lustálkodik!				A szélein keres! Szellemi vetélkedő		
Hirdetés Omladozni kezd!					Jármok Ézsau más neve (Biblia)			Alma-cikk! ... áll (egyenlő)		
		Elpusztítsa Mely időpontban?				Száz fele Nyíllövő harcos				
Páros remekmű!			Mohamedán bíró Harapta vala				Megzavart Agi! Német folyó			Képlékeny tömítőanyag
Fekete-tengeri félsziget Beszorul				Csodás részlet!	R					
					Egyet mond, ... csinál Szinte tar!			Ligetben található! Görög betű		
					Budapest negyede! Svéd autójelzés		Előtag: csere- Rózsaszírom!			
Vércsoport Azt a méretűt	J									

UNITÁRIUS KÖZLÖNY

Kiadja a Magyar Unitárius Egyház, Kolozsvár
Alapítási év: 1888. Új sorozat (1990-től)

Megbízott szerkesztőbizottság: dr. Andorkó Júlia Eszter fő-szerkesztő, Koppándi Júlia médiareferens.

Munkatársak: Asztalos Klára (Nők világa), Ferencz Csaba-Levente (rejtvény), Nagy Norbert (Ifjúsági oldal), Czire Alpár (fotó), Szombatfalvi Etelka (Gyermekoldal), Szabó László (Szerekettszolgálat).

Tördelés: Virág Péter. Olvasószerkesztő: Dénes Gabriella.

Nyomtatás: Idea Nyomda, Kolozsvár.

Postacím: 400105 Cluj, B-dul 21 Decembrie 1989 nr. 9.

Telefon: (0)264 593 236. E-mail: kozlony@unitarius.org

A lapszám letölthető:

<https://unitarius.org/document/unitarius-kozlony/>

Lapterjesztés és adminisztráció: **Gáspár Péter** és **Mezei Melinda**. A lapok kiszállításával kapcsolatos felvilágosítás: **Verbum Egyesület**, tel.: 0264 596 478.

A kéziratok szerkesztőségbe érkezésének határideje: a tárgyhoz előtti hónap **15-e**. Kéziratokat és fényképeket nem őrzünk meg, és nem küldünk vissza. A lapban közölt írások nem tükrözik feltétlenül a szerkesztőség nézeteit.

ISSN 1220-8418

Támogatók: Romániai Magyar Demokrata Szövetség és Communitas Alapítvány; Bethlen Gábor Alap.

Barangoló Isten országában

Kedves Gyerekek!

„Inkább csitítottam, csendesítettem lelkemet, mint anya a gyermekét. Mint a gyermek, olyan most a lelkem.” (Zsolt 131,2)

Biztosan voltál már nagyon dühös, nyugtalan, gondterhelt, és ráadásként egy-egy álmatlan éjszakával is szembe kellett nézned. Ennek okai között szerepelhetnek az alábbiak: nem voltál őszinte valakivel vagy magaddal, megbántottak, nem úgy sikerült valami, ahogyan eltervezted, vagy éppen egy számodra fontos kihívással kellett szembenézned, amelytől féltél. Nem akarok elszomorítani, amikor azt írom: a fentebb írtak visszatérő motívumai lesznek életednek. Az unitáriusok igyekeznek „nyitott szívvel és halló füllel” járni életüknek útját, ami azt jelenti, hogy folyamatosan törekednek lelküket, szellemüket, testüket nemésíteni, művelni, fejleszteni, gazdagítani, ezek egészségét óvni, életük során odafigyelnek másokra. A fejlődés fájdalommal, áldozatokkal és fáradtsággal jár. Isten próféták tanítása által értékes útravalót adott számunkra, amelyek fogódzók, pajzsok utunk során. Kapd el azokat a pillanatok az életedben, amikor a fejlődéshez szükséges nehézségen, például iskolai felmérést át kell menned. Ideges, dühös vagy? Nyugtasd magadat kedves szavakkal, a Bibliából tanultakkal vagy egy kedvesen csengő dallal. Kihívás áll előtted? Gondolj arra, hogy már mid van, és adj hálát érte. Tanulj meg szembenézni a félelmeiddel. Kérdezd meg magadtól: Mitől is félek pontosan? Amennyiben sikerül megnevezni, ismereteid tárházából előhozhatasz olyan gondolatokat, amelyekkel le tudod legyőzni az előtted tornyosuló feladatokat. Összefoglalásképpen sose felejtse el, hogy a lelkészhez, imában pedig Istenhez bizalommal fordulhatsz!

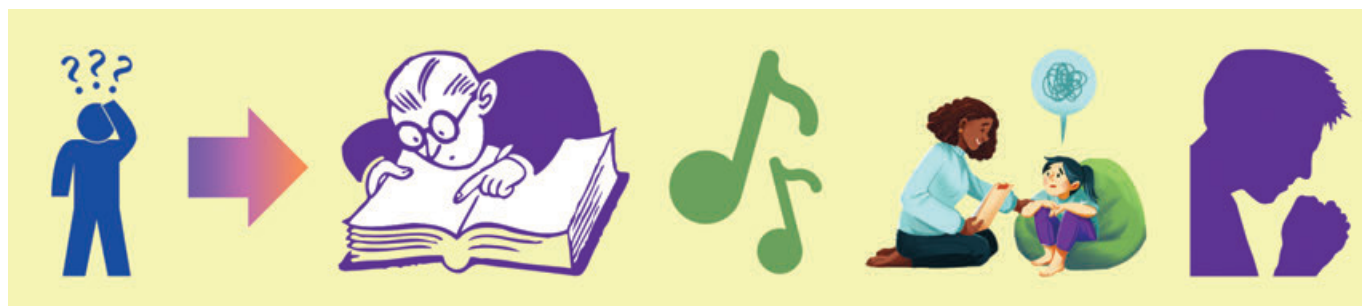
Feladatok

1. Ismerd meg jobban a lelkészedet és a körülötted élő felnőtteket! Játsszatok! Vágd ki az alábbi kérdéseket, tedd egy kalapba. Hadd húzza ki az, akinek fel szeretnéd tenni a kérdést, kérdéseket. Válaszát kísérd figyelemmel, mert sokat tanulhatsz belőle!

	Milyen volt gyerekként?
	Mit játszott gyerekként?
	Mit olvasott a nyári vakációban?
	Ki tanította meg imádkozni?
	Gyerekként melyik történet volt a kedvence a Bibliából?
	Melyik a kedvenc éneke az unitárius énekeskönyvből?
	Hogyan képzelte el Istent hétévesen?
	Hol konfirmált, és milyen élmény volt?
	Az ODFIE-rendezvényeken részt vett?

2. Vágjátok ki ezt a könyvjelzőt, amelyet használva eszetekbe véshetitek, hogy mi minden lehet erőforrás,

ha kihívással szembesültök! Igyekeztek Istenbe vetett hittel előre tekinteni és megoldásokban gondolkodni!

Egy lelkészi pálya emlékezete

• Adorjáni Rudolf Károly unitárius lelkész önéletrajzi könyvében, amelyet átsző a néprajz, negyvenévi lelkészi szolgálat örömeiről és kudarcairól mesél. A kötet *Lelkészi pályám emlékezete. Néprajzi tanulmányok* címmel 2023-ban jelent meg a Kriza János Néprajzi Társaság kiadásában Kolozsváron.

Dicsősztmárton volt a bölcső, és 94 évre terjedő életút után ugyancsak Dicsősztmárton volt a befogadó temető városa. A köztes életút tanulságosan mesél nekünk, kései utódoknak, olyan világot tárva fel, amelynek már alig van élő tanúja.

Adorjáni Rudolf Károly – eredeti családi nevén Richter – 1922. október 22-én született. Szülővárosa múltjáról is érdekes adatokkal szolgál a könyv lapjain.

Adorjáni tiszteletest a Székelykeresztúri Unitárius Főgimnáziumban töltött évek alaposan felkészítették a lelkészi szolgálatra. Egyetemi tanulmányait 1941–45 között végezte a kolozsvári Unitárius Teológiai Akadémián, ahol 1946-ban tett lelkészképesítő vizsgát. Szolgálatát segédlelkészként kezdte Szentivánlaborfalván, ahol már megmutatkozott a néprajz iránti szenvedélye. Észrevette és lejegyezte a falusi világ eseményeit.

Rövid háromszéki szolgálat után a szerző közelebb került a szülőföldjéhez: Magyarzsákod, majd Pipe fogadta be a népszolgálatra hivatott lelkészt. A Pipében töltött kilenc esztendő örök nyomot hagyott az Adorjáni családban, amelyre mindig szeretettel emlékeztek. Itt teljesedett ki a lelkész néprajzi munkássága, itt születtek meg azok az írások, amelyek majd könyvben is napvilágot láttak *Pipe – Egy Kis-Küküllő menti unitárius falu száz éve* címmel.

1956 nemcsak a magyar nemzet életében, hanem a lelkészi családban is változásokat hozott. A gyermekek jövőjére is gondolva a Dicsősztmártonhoz közeli Szőkefalva, Küküllőszéplak és Vámosudvarhely gyülekezeteinek szolgálása adott a lelkésznek nagyobb kibontakozási, a gyermekeknek pedig tanulási lehetőséget. Persze, a hivatásbeli és tanulási remények nem mindenben valósultak meg.

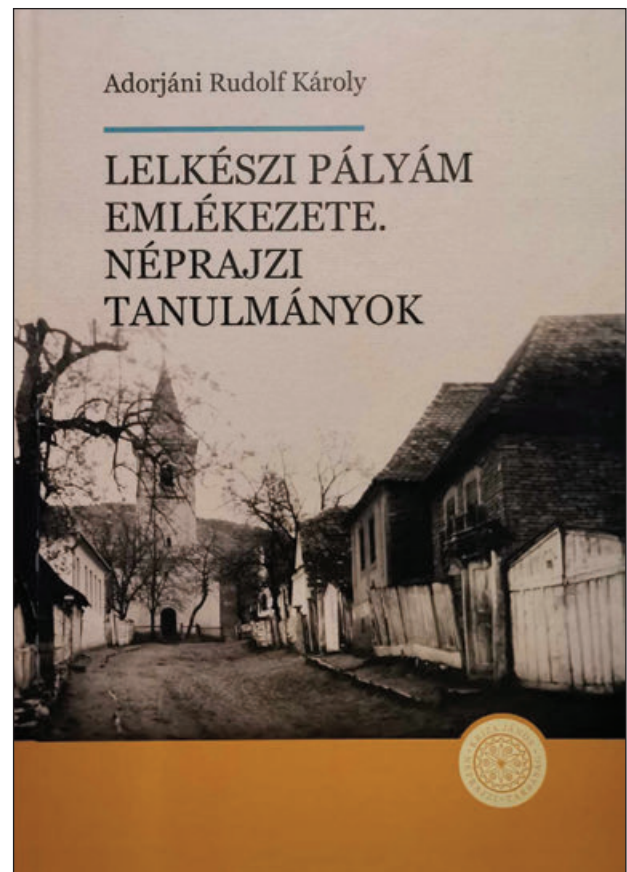
Jómagam ezen az állomáshelyen már otthonosan mozogtam, mert 1986. január 1-jétől Adorjáni tiszteletes örökébe léptem tizenkét évig. Így számomra nem idegen az aranyvíz és az aranycsítkó, a névnapokon énekelt *Hímes rózsá*, a karácsonyi kántálás. Szerény néprajzi „pályafutásom” is ott, a szőkefalvi lelkészi lakásban kezdődött, és folytatódott az Adorjáni lelkész vezette dicsősztmártoni néprajzos találkozók,

amelyeknek több alkalommal meghívottja volt Küllős Imola és Molnár Ambrus.

A Kriza János Néprajzi Társaság 2006-ban jelentette meg Adorjáni Rudolf Károly *Lukács Sándor ravai búcsúztatói 1930–1938 között* című gyűjteményét. Lukács Sándor később dicsősztmártoni lelkész lett. A szerző fia szintén lelkész lett: amikor néhai Adorjáni Levente Ravában szolgált, akkor tanulmányozta át az édesapa az egyházközség levéltárát, amely munka megannyi néprajzi tanulmányt ihletett.

A nyugdíjas évek több lehetőséget adtak a szerzőnek a néprajzi munka elmélyítésére, amelyben betegsége sem akadályozta meg. Minderről bőven olvashatunk az életrajzi vallomásokban. Ha nehezen is, de botra támaszkodva is részt vett a néprajzi konferenciákon, gyűjtött, írt, hogy minél több emléket megőrizzen, átadja az utókornak. E munkában, miként egész szolgálatában hűséges társa és segítője volt felesége, az árkosai születésű Incze Julianna tanító.

NAGY LÁSZLÓ

Deák Réka, a Gondviselés Segélyszervezet munkatársa (Székelykeresztúr), **Dimény Csilla** UNOSZ-elnök (Alsófelső-sztmihály), **Farkas Dénes** ny. lelkész (Kolozs), **Gálfalvi Gábor** ny. iskolaigazgató (Alsóboldogfalva), **Józsa Eszter** egyházközségi jegyző (Erdősztgyörgy), **Nagy Gizella**, az ICUUW vezetőségi tagja (Marosvásárhely), **Nagy László** ny. lelkész (Marosvásárhely), **Sándor Krisztina** főgondnok (Csíkszereda), **Simó Melinda** iskolapszichológus (Székelyudvarhely), **Solymosi Alpár** lelkész (Csíkszereda), **Tamási Noémi** gyakorló segédlelkész (Erdősztgyörgy), **Tillinger Anna**, a Gondviselés Segélyszervezet önkéntes munkatársa (Vargyas)